

frittfall

AKTUELT

- 4 Airspeed challenge – Empuriabrava
- 6 Frittfall.org
- 8 Crazy Viking Camp
- 10 Mixed formation project
- 12 Bail Out Arild er på plass
- 16 Unge Ørner 2008
- 18 Hopping på Mount Everest
- 20 Tramp i kalotten Hva nå F/NLF?

KONKURRANSER/LAG

- 22 For noen sko!
- 24 Navnet vårt er NEXUS! Vi er det nye laget i FS4
- 26 FS-basic 2009

FRA SENTRALT HOLD

- 28 Faste spalter fagsjef og leder
- 28 Nye landslag i formasjonshopping og freefly Trude Sviggum
- 29 Nye legemidler på dopinglista Antidoping Norge
- 29 Idrett og narkotika hører ikke sammen
- 30 Hendelsesrapporter fra SU

SETT & HØRT

- 32 Down'n'dirty rykter og sladder fra inn- og utland
- 36 Minnehopp Christofer Østensen Sotberg
- 38 Klubbnytt Klubbdrift på heltid

Forsidebildet:

VIDAR ANTONSEN/FOTO

JAN STENMO MED SKIKKELIG GREP OM ROY ANKJELL OVER SKYDIVE DELAND.

Materiellfrist

Materiellfrist for Frittfall #1/2009: **6. februar** – Utsendelse: **5. mars**

Send stoff, ideer eller spørsmål til: kitt@frittfall.org

Materiellfrist gjelder for redaksjonelt stoff og for booking av plass til annonser. Trykkeklart materiell, PDF, til annonseplass leveres 10 dager før utsendelsesdato. Se www.frittfall.org for oppdateringer.

- Du finner det på nett

KITTREDAKTØR

Det må være rødglødende i Rådhusgata om dagen, så mye som styret har satt seg fore å få gjennomført. Den som følger forbundslederens oppfordring om å finne informasjon fra styrereferatene på nett vil se at det er besluttet å gjøre en god del arbeid fremover. Mot nyttår og mot årsmøtet. Om skippermetoden er den rette måten å drive et forbund med toårig sykklus på årsmøtene er jeg ikke helt sikker på, men jeg er glad for at det endelig er bestemt at det skal gjøres en del arbeid.

Og det på mange fronter. Et utvalg skal se på utviklingen av Rikssenteret. Ganske omfattende oppgave, selv om gruppen lett kan hente strategier fra tidligere plandokumenter. De skal nemlig allerede til nyttår ha gjennomført en analyse og presentere en konklusjon. Denne skal igjen brukes i reforhandling av avtalen med OFSK. Spennende å bli informert om arbeidet. Vi får slå opp på F/NLFs nettsider.

En gruppe skal også se på idrettsatsingen. Disse skal også analysere og konkludere før nyttår, så styret kan fremme forslag om videre satsing til årsmøtet. Dette punktet opprører og engasjerer så sterkt at svært mange vil følge gruppens arbeid med argusøyne. Konklusjonen blir vel presentert på nett den også – tidlig nok til at også medlemmene kan diskutere arbeidet før årsmøtet for å være forberedt på diskusjonene som helt sikkert vil komme?

Så har styret endelig fanget opp et vellykket rekrutteringsprosjekt som har vært kjørt i Sverige over flere år. Dette vil de gjerne følge, men de må ta forbehold om at det er for mye å gjøre for tiden til å ta tak i det! Kanskje like godt å sende stafettpinnen videre til neste styre, eller? Ja, for nå er det snart valg igjen. Jeg håper valgkomiteen benytter sin tid godt, og at de evner å sette rette personer på rette plasser i sitt strategiske puslespill.

Årets julegave er vedlagt – Frittfalls kalender for 2009! Jeg håper den får en fin plass på veggene så du blir minnet om alt du som er planlagt nettopp for deg gjennom året. Oppdateringer får du løpende på Frittfall.org. He-he, nå kan jeg også henvise til nettet!

Jeg ønsker deg en riktig god jul og et godt nytt år!

blev sendt

Redaksjonen: ansvarlig redaktør og annonse/økonomi: KITT GRØNNINGSÆTER - kitt@frittfall.org
fotojournalist: VIDAR ANTONSEN - vidar_antonson@msn.com, journalist: TORE NAGEL - torenag@online.no.

• Layout: MARIANNE HOLEN, Sago AS - marianne@sago.no • Trykk: o7 Gruppen AS

REDAKSJONENS ADRESSE: FRITTFALL c/o Kitt, Furuveien 15, 3560 HEMSEDAL • Frittfall er et kvartalsvis medlemsblad og uavhengig organ for Fallskjermsseksjonen/Norges Luftsportforbund.

Ettertrykk ikke tillatt uten særskilt tillatelse. Artikler i Frittfall står for den enkelte signaturs egen regning og trenger ikke gjenspeile redaktøren, redaksjonen eller F/NLFs mening. Frittfall følger redaktørplakaten.

Utgiver: F/NLF: Norges Luftsportforbund, Rådhusgata 5b, 0106 OSLO

Telefon: 23 01 04 50 • Kontakt F/NLF, Adresseendringer meldes F/NLF, ikke til Frittfall.

Airspeed challenge

AIRSPEED CHALLENGE, ARIZONA CHALLENGE, MISSION IMPOSSIBLE... CRAIG GIRARD OG AIRSPEED-LAGET HAR UTVIKLET ET KONSEPT SOM ETTERHVERT HAR BLITT VELDIG POPULÆRT.

- Empuriabrava

TONE BERGAN **TEKST**
GUSTAVO CABANA **LUFTFOTO**

De inviterer gode FS-hoppere til fire dagers hopping. Oppgaven er å lage en vanskelig formasjon siste dag – og ingen vet på forhånd hvordan formasjonen ser ut.

Mellom 60 og 100 hoppere blir invitert, og etter tre dager med oppvarming og fortrenning presenteres formasjonen den

siste dagen. Som regel en formasjon der de aller fleste er "outfacing", det vil si ikke ser inn mot senter, og gjerne med bipoler, cat'er og andre ting som ikke flyr helt av seg selv. De tre første dagen må alle rotere, alle mulige exiter, posisjoner i formasjonen, først, sist, base og ytterst. Kjempegod trening for alle, ikke minst de som har en tendens til å ende opp på samme plass alltid.

De to siste årene har Airspeed challenge også blitt arrangert i Spania. Empuria Brava er et veldrevet hoppfelt, og med Ryan Air fra Torp var vi litt imponert over at det faktisk gikk an å kjøre unger på skolen, fly til Girona og deretter gjøre et par hopp innen noen få timer. Femtenhundre kroner tur-retur er ikke ille! Fra Norge hadde Pål og Tone Bergan, Simen Granviken og Monica Smines tatt turen, og angret ikke på det.

I slutten av september er turistsesongen over, men været er fortsatt behagelig, og temperaturene lå på mellom 20-25 grader. Sommervær for nordmenn. Litt uforberedt var vi på at de trengte bekreftelse på at nordmenn har tredjemannsforsikring, de er nemlig godt kjent med at F/NLF bare dekker dette innen Norden. Men da papirarbeidet var unnagjort, var det bare å hoppe i vei.

Tjuefem hopp på fire dager – med gode

FS-hoppere – klart det er gøy, sier Monica Smines. Jeg har hoppet mye AFF i sommer, og jobbet hardt på hoppfeltet. Klart det er deilig å komme ned hit, og ikke bekymre meg for annet enn om jeg skal stupe litt brattere på neste hopp... eller om jeg klatrer ut riktig som floater nummer seks. Det er ikke vanskelig heller, bare en er omgitt av gode hoppere som vet hva de driver med.

Fra Airspeed stilte Craig Girard, Eliana

Rodriguez og Kirk Verner. Craig ble verdensmester for åttende gang tidligere i år, denne gang i FS4 – og det er imponerende hvordan han hele tiden har energi og entusiasme til å lære bort nye ting.

- Du må reagere sier han, på debriefen, til en uheldig hopper som går lav. Du vet, om du parkerer bilen din i en bakke, går ut av bilen og ser den begynne å rulle.... ja, hva gjør du? Du må reagere! Du må holde den

igjen. Han beskriver det hele så realistisk at du skjønner at han har gjort det, ja nettopp, stoppet bilen sin fra å rulle ned bakken. Han står ikke vantrø igjen på toppen, og ser sin egen bil rulle ned og få større og større fart. Du kan ikke ligge i lufta heller, og se deg selv gå lav. Vi nikker alle med hodet, og vet at vi bare har noen tideler til rådighet for å stoppe den bilen som begynner å rulle.

Med nye bilder av hopping i hodet, en komplett 60-manns something-bipole-outfacing-monster, er vi klare for neste sesong. Og ryktene vil ha det til at Craig kommer til Norge til sommeren – på et hoppfelt nær deg...

Frittfall.org

JEG KAN NEPPE PÅBEROPE MEG Å VÆRE BANEKRYTTEREN NÅR
JEG LANSEERER NETTSIDER I 2008, MEN FOR FRITTFALL SOM ER
I 35. ÅRGANG ER DET JO STAS Å ENDELIG KOMME PÅ NETT!

KITTTEKST

Tidligere redaktør Simen Granviken har i mange år vedlikeholdt og betalt for domenenavnet. Selv har jeg vært i vranglås på nettløsning til Frittfall siden jeg ble kontaktet av Grenland med forespørsel om å kjøpe Frittfall.no som de hadde sikret seg i klondyketiden til domeneregistrene. Månen til illojalitet i egen organisasjon. Nei, det gadd jeg ikke.

Nå har knopet løsnet, Simen har overdratt domenet, jeg har hatt noen hektiske høstkvelder med spec og design og vi er på lufta! Frittfall.org skal ikke konkurrere med forbundets eller klubbens sider. Vi må finne vår egen plass og hensikt.

Det åpenbare vil være er å skape et lett tilgjengelig arkiv over tidligere artikler. En viktig del av vår historieformidling som har vært helt fraværende. Så kan Frittfall.org bli kilde utover F/NLF til aktiviteter på tvers av klubber. Vi starter med en helt oppdatert kalender, og vil gjerne også formidle brukertutstyr. Så får vi se hva som kommer siden.

Jeg har til nå brukt e-post med vedlegg for å minne om deadlines og for å selge annonser. Dette har ført til at mange servere har sperret meg som SPAM-er. Nå kan alle følge med, og jeg får en enklere salgsjobb.

Jeg håper du bokmerker Frittfall.org, og at du bidrar til å sende meg nyheter og informasjon som gjør siden aktuell for alle! Ny e-postkonto er Kitt@frittfall.org.

Frittfall – fallskjermhopperes garanti for fri meningsytring

DET SISTE ÅRET HAR VI SETT AT DET SITTEDE STYRET I F/NLF HAR UTTRYKT ET KLART
ØNSKE OM Å BEGRENSE YTRINGER FRA OSS MEDLEMMER. DET KOMMER BL.A. FREM I
OMTALE AV FAGSEMINARET 2008 OG STYRELEDERENS SPALTE I FRITTFALLS TIDLIGERE
NUMMER SAMME ÅR. LANSERING AV WEBTJENESTEN FRITTFALL.ORG ER DERFOR EN
VIKTIG STYRKING AV FRITTFALL SOM ET FRITT OG UAVHENGIG MAGASIN.

KNUT MAGNETEKST

Uenighet og diskusjon er sunt. Det er først og fremst et tegn på levende engasjement. Det er et tegn på kunnskapen og lidenskapen som finnes, også utenfor de sentrale organ i F/NLF. Det er underlig at den sittende formannen ikke er i stand til å se på dette som et aktivum. Engasjement og kompetanse er ikke fenomener som skal feies under teppet og dekkes over. Styret bør ha respekt for at kyndige eller begeistrede medlemmer viser meningers mot. Fremskritt er alltid et resultat av diskusjon og meningsutveksling. Da må tillitsvalgte også tåle at de ikke alltid får tilslutning eller blir møtt med begeistring.

Bladet Frittfall har en fri posisjon. Redaktøren har suveren rett til å bestemme bladets innhold og utforming. Sett i lys av vi i løpet av det siste året har fått vite at vår ytringsfrihet ikke er en selvfølge for de som p.t. besitter de mest sentrale tillitsverv i vår organisasjon, blir det enda viktigere å styrke Frittfalls uavhengighet fra styret i F/NLF.

Sittende redaktør har lengre fartstid i Frittfall enn de fleste medlemmer har hoppet. Redaktøren er blant de medlemmer som har innehatt sitt verv i F/NLF lengst. Frittfall har i hennes redaktørperiode utmerket seg med punktlig utgivelse og en grafisk utforming som går magasin med astronomisk høyere opplag en høy gang. Frittfall er en allment tilgjengelig kanal hvor det frie ord er garantert.

Alle gode publikasjoner har i dag sin egen webside. Frittfall.org ønskes velkommen. Websiden vil fylle en viktig funksjon som fritt tilgjengelig arkiv, både for medlemmer og utenforstående. I en organisasjon hvor gjennomsnittlig medlemstid er mindre enn to år, er forvaltning av felles hukommelse særdeles viktig. Websiden gir det samme delikate inntrykket som sin papirbaserte bror. Den er brukervennlig med logisk inndeling. La oss håpe at det faktisk at trykte meningsytringer i Frittfall fra nå av vil bli allment tilgjengelig på web for all tid, hindrer ubetenksomme tillitsvalgte i å uttrykke sine middelalderske ønsker om knebling av ubehagelig opposisjon.

www.frittfall.org er i farta!

VÅR UTRETTelige OG HARDT ARBEIDENDE REDAKTØR KITT, HAR DRATT I GANG EN NETTUTGAVE AV VERDENS BESTE FALLSKJERMBLAD, FRITTFALL!

KJELL T. OLSEN, D-26 **TEKST**

Selv verdens beste fallskjermblad er et lite fnugg av en trykksak markedsmessig, med sine 2.000 trykte eksemplarer og leses utelukkende av de som utgjør den norske fallskjerm-menigheten og dens leverandører. Det er vanskelig å utvide et sponsor og annonsemarked på disse premisser.

Alle de store aviser og tidsskrifter har en nettutgave, tilsynelatende uten frykt for å tape deler av sitt marked gjennom gratis nettutgaver. Tvert om, de øker sitt totale marked både for lesere og annonsører gjennom en øket tilgjengelighet som gir flere lesere, også utenfor menigheten. Se bare på den forbilledlige båtbransjen, med direkte link fra forbund til begge de to store eksterne båt tidsskriftenes komplette nettutgaver.

Slik kan også Frittfall.org bidra til å gi oss et løft med vidsyn ut over menigheten, både for lesere, sponsorer og annonsører. Og samtidig forsterke vår herlige delikate papirutgave av Frittfall som utkommer med fire utgaver i året. En nettutgave kan oppdateres hver dag. Tenk på hva det kan bety for en "hva skjer" kalender samt salg av utstyr. Og... tenk om vi kan få et arkiv, systematisk organisert på kronologi og sak, Kitt dette må du legge ut på egen flik! Og dette arkivet må i tillegg til alt det andre du har tenkt på, få et eget "mine bilder" arkiv til glede for alle. En egen flik for lenker kan jeg også tenke meg; slike er kjempegode å ha når du sitter med en utfordring og er stuck in the mud!

For de som har gått ut på dato som meg og mimrer litt med historie, vil et slikt arkiv i tillegg til de styre og komité arkivene som F/NLF organiserer, være en kilde til glede, atspredelse og uendelig nytte! Og skulle det komme en dag da trykking og distribusjon av papirutgaven blir for dyr, har vi et alternativ som kan omarbeides til et fullverdig informasjonsorgan med delt tilgang for medlemmer og andre gjennom abonnement og passord.

Klubbenes egne nettsider vil gjennom Frittfall.org, kunne få en forsterkning med meddelelser på "riksnett" og henvisninger til sine egne lokalt fokuserte og aktivitetorienterte sider.

Og F/NLF får i tillegg drahjelp til å øke verdien av kommunikasjonen med medlemmene, noe som er et strategisk mål som Motorflyseksjonen og NLF i disse dager har forsterket med å ansette en informasjonsmedarbeider med 50% på Flynytt og 50% NLF, alle seksjoner.

F/NLF trenger denne forsterkningen!

Gratulerer med dagen Kitt! Bra jobba!

SKY DESIGN VERKSTED

i Tønsberg

Kompetanse gjennom 25 år.

Alle typer reparasjoner, vedlikehold, modifikasjoner av fallskjermutstyr.

Benytt vinteren til å oppgradere utstyret ditt - spesialister på blant annet

- bytte av linesett
- tilpasninger av seletøy

Sjekk også vårt pågående salg av overskuddsmateriale på www.skydesign.no/verksted

Pål Bergan - verksted@skydesign.no - T: 95 99 33 21

Crazy Viking Camp

CRAZY VIKING CAMP 101 (CVC101)
GIKK AV STABELEN 25. SEPTEMBER
– 13. OKTOBER 2008.

TOM FRODE HENRIKSEN OG
MIKAEL KRISTIANSEN FRA HAGL
VILLE DRA PÅ TUR OG HOPPE MYE.

MIKAEL KRISTIANSEN **Tekst**
CRAZYVIKINGCAMP.NO **Foto**

Tom Frode og Mikael var sammen med fire andre hoppere som dro sammen til Sevilla i januar, men fant ut at det var mer valuta for pengene i Lodi i California! Å dra alene gir ikke prute-muligheter... Fire av dem som var med på Spania turen var også med på Crazy Viking Camp.

Kurs på flyet til San Fransisco

Mikael kjørte A-kurs i 40.000 fots høyde på tur over til San Fransisco. Det ble kjørt ytterligere undervisning både på hoppfeltet etter hopping, samt en kveld på motellet. I tillegg ble det utført en rekke utsjekkskopp.

Seksten hoppere fra klubbene HaGL, Stavanger, Tønsberg, Bergen, Grenland og Oslo var med. I tillegg var det med to barn på ti og ett ufødt hos Rosemary.

Interesseforening

Crazy Viking Team ble etablert som en interesseforening for fallskjermhoppere. Det meldte seg interesserte fra store deler av fallskjerm-Norge. Mange trodde dette var for godt til å være sant; under 30.000 for 101 hopp, en time alene i tunell (som kan deles for dermed å oppnå mer tunelltid), flytur/retur, overnatting på hotell, frokost, leiebiler, BBQ party, T-skjorter, coaching i tunell og i fritt fall med mer. Tom Frode hadde nemlig reist rundt på hoppfeltene i California og gjort meget god jobb med

prutting for å gi oss best mulig valuta!

Parachutecenter

Bill Dause har rundt 33.000 hopp og har drevet Parachutecenter siden 1981. Senteret har historie helt tilbake til 1964! Dette er en tandemfabrikk av dimensjoner! De har 49 sigma tandemrigger og gjør mer enn 200 tandemhopp på en out-of season lørdag. Rekorden på en dag er ca 250! Jeg gjorde 12 tandem på lørdag vi var ferdige klokka 17! Det koster bare 100 dollar for ett tandemhopp, kun drop-in! Også koster det 75 dollar for stills og DVD av hoppet.

Senteret har to Twin Ottere som tar 23 hoppere hver, en Beech 99 og en King Air som tar 18 hoppere hver, og en C-172 som tar tre hoppere. Da vi var der var det ikke mer enn to fly i bruk om gangen, for vi klarte ikke å fylle opp flyene fort nok. Manifesteringen skjer på papir og ved jump-tickets! Ingen jump-run, og det fungerer meget bra.

Bratt læringskurve

Det var en relativt fersk gjeng som reiste over. Rhavand fra Stavanger FSK var den desidert ferskeste med sine 14 hopp, hvorav sju linehopp. Han og Trond fra Bergen reiste over med EF-sert og kom hjem med B! Til sammen kom ni nye B-sertifiserte til hjemmet.

Det var full rulle med hopping på dagtid. Hver kveld dro om lag seks av oss for å fly vindtunellen halvannen times kjøring unna. Det var med andre ord ikke noe hvilehjem, men full rulle hele veien.

Reno, Nevada

De siste dagene opplevde vi noe som de nesten ikke hadde hørt om; to dager på rad med vindholding... The Crazy Vikings var ikke vanskelige å be da Bill spurte om vi ikke ville ta ett av flyene hans og reise til Reno i nabostaten Nevada. Alle ble med.

Vi spleiset med 60 dollar hver for flyturen som tok ca en time hver vei. Vel framme i Reno ble vi hentet av minibusser fra Renos største gamblinghotell. "Alt er stort i USA", stemmer for dette hotellet. Bare bowlingbanen i kjelleren hadde femti baner...

Golden gate

De fleste fikk med seg tur til San Fransisco hvor vi

opplevde de ekstremt bratte bakkene som vi har sett på film. Vi kjørte over Golden gate. Vi så Alcatraz. Behovet for GPS ble krystallklart for Mikael etter å ha rotet rundt i tre timer for å finne veien ut av San Fransico... Nærmeste elektrosjappe ble inntatt; "Give me the best GPS on the market!" Etter det ble turene litt mer forutsigbare.

Uhell siste dagen

Etter to dager med vindholding ble det hoppbart den dagen vi skulle dra. Vi dro i gang hoppingen 08.30. På dette løftet skadet en av jentene seg på en utelanding hvor hun landet på en eiendom. Lårbensbrudd. En av Crazy Vikings, Atle, landet i nærheten av henne og sørget for utmerket førstehjelp! Den skadde Crazy Viking fikk så kjøre både ambulanse og helikopter til det lokale sykehuset. Dette skjedde selvsagt bare noen timer før flyet vårt skulle reise... Rune fra samme fallskjermklubb ble igjen sammen med henne og de kom hjem omtrent en uke senere. Marie ble operert rask og på en meget god måte. Hun fikk seg dog en aha-opplevelse om forsikring i USA. Sykehusturen kostet 58.000 kroner... Moral: dobbeltsjekk at du har nok forsikring før avreise.

På CVC102 vil vi legge vekt på en omvisning rundt hoppfeltet før hoppfeltbrief. Da skal vi se grundigere på

alternative landingsområder ved eventuelle utelandinger.

Vindtunnel

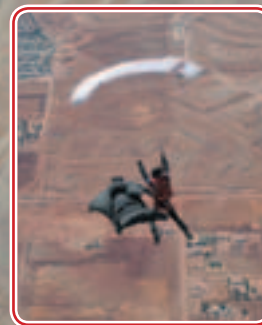
Vindtunnelen var heftig. Ikke så stor som Bedford, men for en kraft! Her kan du veie 150 kilo og likevel gjøre head down. Våre coacher hjalp oss til rask progresjon. Da de var freeflyeksperter valgte de fleste av oss å bruke tunelltiden til freefly. Ryggflyging, sit. Heftig! Også tiåringene, da. De fløy på magen! Og de fløy. Etter 10 minutter gjorde de 360 og hadde nesten full kontroll! Turens høydepunkt for undertegnede var da en

coach fra tunnelen holdt sønnen min, Bjørn-Terje, og vi fløy sammen alle tre!

Crazy Viking Camp 102

Neste tur blir selvsagt enda bedre organisert. Vi legger på ett hopp til og inkluderer nå 102 hopp i pakken! Vi er naturligvis ikke herrer over dollarkursen. Vi vil derfor operere med camp-pris i dollar. De som melder seg på før 1. januar 2009 får 15 minutter ekstra i vindtunnelen! Intereseforeningen har fått webside: www.CrazyVikingCamp.com.

Mixed formation project

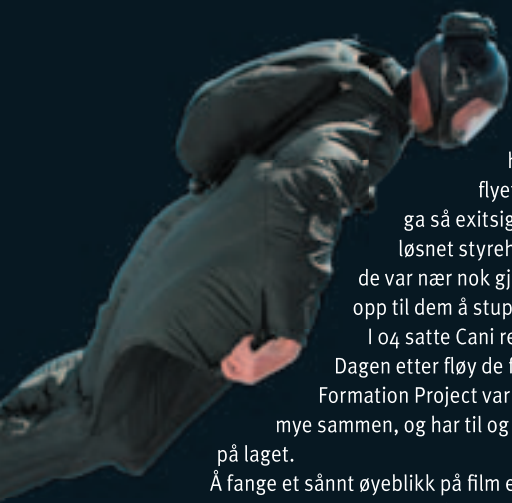
SEAN GUNN **TEKST**
CRAIG O'BRIEN **FOTO**

Go Fast-sponsede Luigi Cani fløy sin skjerm i blandet formasjon med Jeb Corliss og Tim Rigby med wing-suits over Perris Valley Skydiving 18. oktober. Et helikopter filmet at Corliss og Rigby flankerte Cani med gyrokamera på kloss hold fra 10.000 til 3.500 fot.

Cani åpnet sin NZ Aerosports J VX-37 rett ut av flydøren i 50 knop, og stuert straks vekk pilot og slider. Denne operasjonen krever litt høyde med en så sensitiv liten skjerm som gir så høy hastighet. Han holdt faktisk følge med flyets bakkefart, men mistet høyde raskt. Han ga så eksitsignal per radio til Corliss og Rigby, før han løsnet styrehåndtakene for å fly på kvart brems. Når de var nær nok gjorde han en 180 graders sving, og det var opp til dem å stupe ned for å docke på hver sin side.

I 04 satte Cani rekord ved å lande verdens minste skjerm. Dagen etter fløy de flere sekunder i formasjon, og Mixed Formation Project var født. Siden da har Cani og Corliss fløyet mye sammen, og har til og med docket. I februar i år ble Rigby med på laget.

Å fange et sånnt øyeblikk på film er vanskelig. Det ble derfor besluttet å fly i tett formasjon i et helt hopp, så kameramann Craig O'Brien kunne fly forbi og selv time fotograferingen. Du kan snart lese mer om prosjektet på www.cani.tv.

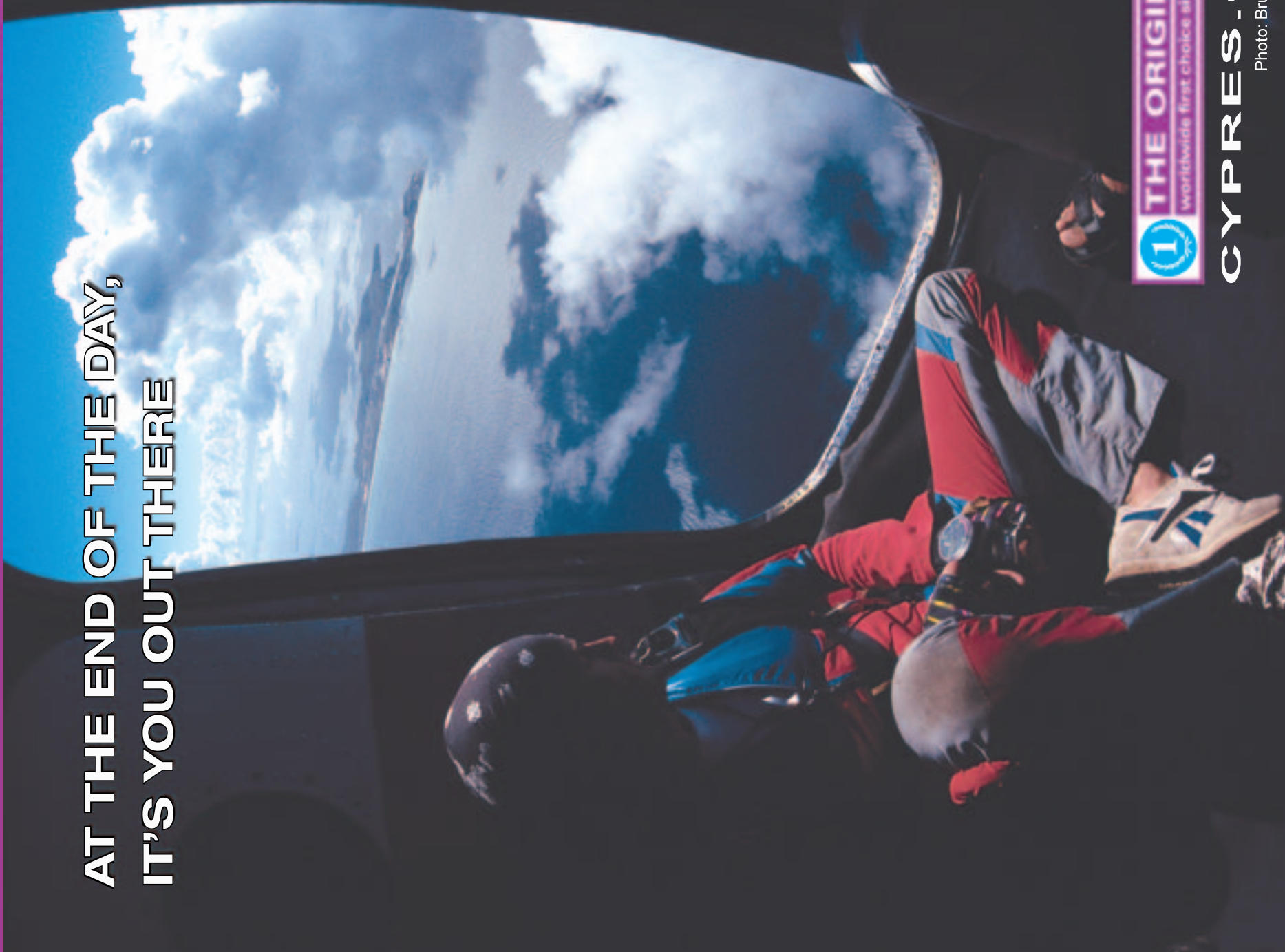

CYPRES 2

ZUVERLÄSSIGKEIT
Reliability made in Germany

AT THE END OF THE DAY,
IT'S YOU OUT THERE

THE ORIGINAL
worldwide first choice since 1991

CYPRES.CC

Photo: Bruno Brokken

Arild er på plass

TENKE DEG; DU ER PÅ SYKKELTUR
MED TREÅRINGEN DIN EN SØNDAGS
ETTERMIDDAG. FINVÆR OG NESTEN
VINDSTILLE I TIL TIDER FORBLÅSTE BODØ.
DU HAR BLIKKET FESTET PÅ GUTTUNGEN,
SOM TRØR IVRIG I VEI, PÅ EGEN SYKKEL,
MED STØTTEHJUL. I ØYEKROKEN SER DU EN
BIL I STOR FART, SKJENE OVER I MOTSATT
KJØREBANE OG... PANG, KLÆSJ OG... SÅ...
STILLE. TO BILER, FRONT MOT FRONT.

TORE NAGEL **TEKST**
TERJE HOLTEN OG JAN TORE
EDVARDSEN **FOTO**

- Først tenkte jeg på guttungen. Han må ikke oppleve dette på nært hold. Stopper to syklister som tar seg av sønnen min. Raser bort til ulykkesstedet og setter i gang. Arild Rasmussen (37) HI i Bodø Fallskjermklubb, brannkonstabel, ambulansesjåfør og deltidsansatt i Norsk Luftambulanse, var første mann på åstedet 8. juni i år.

- Det er dette du kan, tenkte jeg. I den ene bilen sitter et eldre ektepar, livløse, fastklemt i vraket. Sidedørene var gjenklistret. Det ryker fra panseret. Det lukter bensin og spylevæske. Andre på stedet hadde ringt politi, brann og ambulanse, sier Arild. Han kommer seg inn i bilen via bakdøren. Kryper over og løsner alt stramtsittende på de to bevisstløse. Drar bilsetene bakover og de to følger med. De puster.

- Frie luftveier er førstehjelpsregel nummer en. Politiet kommer etter et par minutter, brannvesen og ambulanse like etter. Det var vaktlaget til Arild som rykker ut.

- Du er på plass Arild og dirigerer det hele, kommenterer kollegene. For det er dette han kan; «tverrfaglig, akutt medisinsk samarbeide». Fem kritisk skadet, to døde. Arild jobber frivillig og er med ambulansen to ganger inn til sykehuset. Innsatsen belønnes med et klapp på skulderen og beskjed om at han sannsynligvis reddet livet til ekteparet. I ettertid; takket være ham, overlevde de to.

- Jeg satt ofte på taket hjemme

og kikket på fallskjermhoppere som landet på flyplassen. Jeg drømte om å hoppe og å bli flyver, eller brannmann, sier Arild og klør seg i øynene. Han er på plass til avtalt tid. Vi sitter lunt og godt inne i Bryggeri Kaia restaurant ved havnen i Bodø. Dusmørket inne kler kveldslyset over havnen ute, sen november-polarkveld. Et mikrobryggeri, som minner om digre gullforgylte tubaer, troner igynefallende i et rom. Vi sitter i et annet, med et digert flygel midt i. Nordlandskunst, båter, fiskere og fjell, på veggene; Karl Erik Harr? Halvfullt lokale. Dempet, svevende musikk og stille samtaler ved bordene rundt. Vi går for pinnekjøtt og Arild trues til å ta en akevitt. Vel; han er lett å overtale. Bestiller en halvliter i samme slengen.

- Flyverdrømmen ble brutalt revet vekk da det viste seg at jeg hadde nedsatt syn på det ene øyet. Men fallskjermhopping, det ville jeg, fortsetter han uten de store gestikulasjonene. Han er en ganske så rolig kar. Han var nesten 16 år og var klar for hopping, men foreldrene nektet ham, dessuten var han blakk.

- Jeg så en annonse i avisen. Sommerjobb som budeie for 66 geiter på ei seter i Misvær. Tenkte at de ligner på kyr og jeg hadde melket et par sanner som 13 åring. Han fikk jobben og ble værende på setra i halvannen måned. Stort oppslag i lokalavisen og stolte foreldre. Og Arild hadde nok penger til fallskjermkurs.

- I september 1987 dro foreldrene mine på ferie til England. Jeg fikk tak i alle blankettene og jeg hadde en storesøster som akkurat var

blitt myndig. Foreldre eller foresatte måtte skrive under og søsteren min var jo foresatt akkurat da. Hun nølte ikke. Signerte og jeg gikk på kurs. Gjorde første hoppet mitt 25. september 1987. Samme kvelden ringte foreldrene mine og lurte på hva jeg hadde gjort i helgen. Sa som sant var; jeg har hoppet fallskjerm! Arild ler og tømmer snapsglasset. Foreldrene godtok dette, og fra den dagen Arild brukte hver fristund og hvert øre på hopping.

- *Jeg var drøyt atten og fikk MK-papirer på dispensasjon.* Arild gjorde en rask karriere i klubben. Han dro på kraftig, gjorde 300 hopp på kort tid, ble 1-2 som nittenåring. Men ikke uten at det satte spor. På tross av en ganske så lugn og rolig fremtoning er han og har vært en ganske så vill fyr. Nå er det slik en journalist skal verne sine kilder, men det er dukket opp noen historier om Arild, fra en tidligere HI i Bodø, som i tillegg var mangeårig redaktør av «Flynytt». Vi nevner selvsagt ikke navn, gjør vi vel Rolf Liland? Som det står i e-posten: «Ble som fersk B-hopper tatt på fersken (av meg, Liland) da han skulle imponere en like fersk frilansjournalist og en lineelev i C-172en på Rognan. Hensikten var å komme i avisen og få russeknote».

- Joda, jeg husker den godt jeg. Ble tatt og måtte stå på bakken mens Rolf hoppet og kom i avisen. Men jeg kom da i avisen allikevel jeg. Arild lener seg over bordet, slurker i seg en halv halvliter og kremter, HRRRMMMM...

- Det skulle være russetreff i Austvika utenfor Bodø. Alle dro dit i biler og busser. Jeg måtte bare gjøre noe annet. Etter klarering med HI-en, Karl Normann, dro jeg opp to småfly. Det var lavt skydekke da vi kom over Austvika, med rød røyk ut av flyet, var jo rødrudd, med sans for matte og fysikk. Og så jeg da, alene hopper, ut på staget, med røyk og det hele. Hørte hundrevis av stemmer rope «Arild, Arild,

Arild» da jeg hang der i skjerm. Landet midt i flokken og ble nok kveldens helt. Fikk avisoppslag og knute i russelua. Han tømmer resten av glasset, bestiller en ny, reiser seg og sier:

- Æ må nå tøm sjarken.

Vi spiser en stund i stillhet, nyter god musikk og herlig pinnekjøtt med kålrotstappe og mandelpoteter med skallet på.

- *Verste hoppet? Det var en faens kald februar dag i 1989 på Rognan.* Hadde ikke så mange hopp, men var der i midtsjiktet, to tre hundre kanskje, der mange tror de mestrer alt. Nei, det var visstnok ikke så mange. Vel, jeg skulle prøve meg på CRW (for dere som er relativt nye i

sporten; CRW er kalottformasjon, altså at man flyr inn i skjerm, på en som henger under i skjerm, vrir bena rett over styrehåndtakene eller der omkring, også flyr man da... om det ikke skjer noe spesielt) sammen med Trond Larsen fra Tromsø Fallsjermklubb. Hoppet en Firelite 172 og skulle docke ned på Trond. Drar brems og kommer en halvmeter ned på raiserne hans. Det var noe turbulent. For å gjøre historien kort; skjermen kollapset, ramlet ned i Trond, vi spant vannrett noen ganger og det var en masse med duk. Som i et telt. Jeg jeg kuttet. Landet trygt i en 22 kvadratmeter stor reserveskjerm. Trond basket videre

innfiltret i to skjermene, med piloten kjørt inn i en av skjermene. Det så for jævlig ut. Han landet nesten opp ned med uåpnet reserve og knakk ankelen. Jo, det var heftig, sier han.

Booties på hoppdressene er en rimelig ny affære. Arild skaffet seg en slik en i 1993. Sammen med barndomsvennen, Jan Tore Edvardsen, skulle de gjøre en toer fra 10.000 fot. Bak dem skulle det ut en treer.

- Jeg klattrer ut på staget, sånn en liten sak å trå på, Jan Tore vipper over og vi skal slippe. Jeg henger fast, med hodet ned. Jan Tore gjør fem seks araber flikk flakk og forsvinner. Ut flydøren kommer treeren, men heldigvis oppdager floateren

meg. Forsvinner inn i flyet. Døren lukkes. Flyveren tror vi skal ha nytt run. Jeg tror at han skal prøve å lande flyet med meg på slep (det har faktisk skjedd, her i Norge, vellykket til og med). Heldigvis har de skjønt det og ut kommer en hopper og skjærer meg løs. Jeg lokaliserer flystripen og legger meg i marsj. Trekker høyt og lander inne. For så vidt en grei sak. Men media gikk amok. Første side i Dagbladet og to sider i VG, frokost TV og NRK radio. Skjønner jo at det ser spektakulært utfor en ikke-hopper, for meg var det nesten bare gøy, sier han og rister lett på hånden. Litt rare fingre? For å sitere kilden min Liland, ennå en gang: «Utdannet brannmann og den eneste i klubben som har klart å få en standard signalpenn til å eksplodere i hånden sin».

- He he, vel det var nyttårsaften og jeg

*Ofte ser jeg meg som
en offentlig «hestkuk»
og det er helt OK.*

kom... merk... kjørende til klubbhuset. Skulle markere ankomsten med signalkuddet. Men det var noe feil med pistolen, så det gikk av i hånden og jeg besvimte før jeg ble kjørt rett til sykehuset i Bodø for operasjon samme kveld. Alle neglene forsvant. Om det ble overskrift i avisen å la «Brannmann bremsset nyttårsrakett med neven»? Neida. Men det tok om lag 10 turer til sykehuset i Tromsø over tre-fire år før hånden ble som den er nå, med to fingre som står litt ut fra hånden. Har han mer han gode Liland?

Å komme seg til Bodø sørfra med fly i godvær, er å få en gratis sightsing i nordnorsk natur, i atlashøyde. Allerede ved Brønnøysund legger Norwegianflyet seg lavere. Dønna til venstre, deretter Solvær og Sleneset. På høyresiden går Melfjorden østover og deler seg nordøstover og blir til Nordfjorden. Og der ligger Svartisen. Glomfjorden taes i enda lavere høyde. Hundrevis av topper og nuter og små bukter og karrige veistrekninger. På høyresiden, en skjærgård en innbarket sørlending bare må misunne. Så dukker Saltfjorden opp og det virker som vi skal nødlande i havet. Men der ligger Bodø Lufthavn. Det må være en flyvers drøm, å fly her.

- På tross av dårlig syn fløy jeg litt privat som ungdom. Kjente noen med en Piper Colt, to seter. Men det ble aldri noe mer. Så en dag, det var i 2002, og nå skal du få høre en morsom historie, Tore, vel så satt jeg der nyseparert med gjeld på halvannen millioner kroner og hadde meldt meg på småflyteorikurs. Hadde for første gang spilt extra og fulgte trekningen på TV hjemme hos moren min. Kunne ikke helt dette, men krysset av tall på tall på tall på tall... på kupongen. «Nå har jeg ikke så mange tall igjen på lappen», husker jeg at jeg sa til moren min. Så sa det plutselig PLING... PLING... i TV en og navnet mitt dukket opp på skjermen. Hadde vunnet 82 000 kroner. Moren min fikk 10 prosent og jeg tok

flysertifikat... easy come... easy go... Artig. Arild smiler og kjører skjeen ned i desserten; Creme Brulee.

Det var ikke akkurat flust med flyvere i fallskjermklubben, så Arild har fløyet en del fallskjermfløyt. Noen har visket at det var derfor han tok sertifikatet, for å hjelpe klubben. For Bodø er klubben i hjertet hans.

- Ble I-1 i 1994, 23 år gammel og har vært HI i klubben siden da. Sammenhengende. I tillegg var jeg HI for Rana Fallskjermklubb et år på midten av nittitallet. Jeg liker rett og slett å ha ansvar. Og å ta ansvar. Å være på plass. Jeg hater å se ting «gå i sirup». Ofte ser jeg meg som en offentlig «hestkuk» og det er helt OK. Jeg brenner for klubben og ikke minst klubbhuset. Husker da vi kikket på tomt, rett ved det som nå er flymuseum. Jeg sporet opp bonden og vi fikk kjøpt et godt stykke land for... var det 30.000? Det startet med ei brakke. Nå består klubbhuset av seks brakker med hevet tak. Halvparten er undervisningsrom. Nede er det en 50 m2 pakkesal pluss kjøkken og i det hele tatt. Arild er HI i en klubb med god sikkerhet og god økonomi. «Det er ikke noe tull med Bodø fallskjermklubb» har både tidligere fagsjef Knut Magne Ekerhovd og nåværende boss Jan Wang sagt.

- Spilleautomaten vi har disponert har lagt grunnlaget for vår trygge økonomi. En halv million har vi nok tjent på den, konstaterer han fornøyd og forteller om nytt elevutstyr til seks, ferdig nedbetalt.

- Men du, var det mer fra Liland eller? Er det en liten anelse av bekymring i stemmen. Å jo, Rolf Liland skriver videre i e-posten: Var

i likhet med resten av klubbens Rognanhelg-deltakere meget bekymret over et punktert halehjul på klubbens C-185 for en tid siden.

- Rognan ja, ligger noen mil østover fra Bodø. Der hopper vi fem-seks helger hvert år. Tar med oss familie og venner, bor i vogner og har det godt. Han sikter til en episode for litt siden... ja, her er et fotografi av det Rolf prøver å fortelle. Fotoet viser en gruppe på seks-syv hoppere som står og ligger på bakken

ved Cessnaen. Halehjulet er gåent og alle vil jo ha flyet opp. Lengre borte ligger en mann og det sitter et menneske ved ham. - Han stålet ut skjermen i tre meters høyde for å treffe disken. Vi konkurrerer alltid i pres når vi skal lande. Han landet i en stivfrosset pit og knakk begge bena. Heldigvis hadde vi

isposer (frosne grønnsaker) å legge på.

Han ligger og venter på ambulanse. Hva kunne vi gjøre? Stå seks stykker rundt ham, mens en plundret med halehjulet. Nei takk, sånn skal ikke et hoppfelt drives! Oppriktig talt tror jeg det samme hadde skjedd på et hvilket som helst hoppfelt i verden. Vi nikker samtykkende.

-Beste hoppet mitt? Den er ikke så lett å plukke av de 2.150 hoppene jeg

har utført. Jeg har vært med på samtlige storformasjonsrekorder og på de fleste storformasjonsleirene til fantastiske Pål Bergan, ja apropos Bergan, du må få med at jeg er vel eneste sivilist i tillegg til ham, som har spottet Hercules. For en opplevelse. Ligge bak der på den digre rampa og dirigere flyet. De første gangene lå jeg bare og kikket ned, men så tipset Pål meg på at jeg måtte oppleve å dirigere den digre mastodontlignende maskinen skikkelig. Så lå jeg der og gjorde meg kostbar: «høyre, høyre... nok... litt mer til venstre... nei for mye... høyre... høyre». For et kick! Men altså; beste hoppet. Det var enormt å være med på 108 mannen på Rygge. Et annet hopp, 2.000 hoppet mitt, vel da dro vi en ti manns med fire poeng. Gjorde et ballonghopp i Sundsvall, klubben drar dit hvert år. For

ikke å snakke om et sunsetload på Z-Hills, Florida, tror det var i 1997, Kitt (redaktøren) var med. Førte stykker, det er mange, lå der etter å gjort tre poeng og nøt solnedgangen i lange sekunder før separasjon! En del av hoppene under NM på Æra i år, vi tok jo bronse i åter. Det er så mange...

Tiden flyr og det blinkes med lysene.

Skulle noen treffe på Arild Rasmussen, så spørre ham om flynødlandingen i år. Det var en nesten, nestenulykke, med motorhavari i 500 fot. Arild hadde fløyen seks løft og ville hoppe selv. I ettertid, trygt på bakken, mellom skumfylte brannbiler og sjokkerte tilskuere, åpnet de panseret (heter det panser på fly forresten?) og kunne med selvsyn se at stempelet hadde gått ut av... sorry... her kommer journalisten til kort, men dette kan Arild fortelle selv. Du kan spørre ham om hvordan tidligere formann/kvinne i Bodø fallskjermklubb, Monica Smines taklet at det hang en «fru oppblåsbare Barbara» i klubbhuset. Hvis du nevner Lise Nansen og vindtunnel, vil du få en avhandling om både henne og tunnelcamper. Arild drar til Bedford for ørtende gang i mars neste år. Han er ikke så glad i å fremheve noen i fallskjerm-miljøet, men er oppriktig glad for at samboeren hans, Eva Holmvaag (objektivt sett; en skjønnhet, journalistens bedømmelse) også nyter å være i miljøet rundt Bodø Fallskjermklubb. Selv om hun ikke hopper, sitter hun i styret for klubben. Og er med på det meste. Arild tømmer siste rest og gjør klar til å reise seg:

- Det høres sikkert sjukt ut, men æ glede meg til å gå på jobb i morra. Og æ håpa på ulykka, hvor æ sjøl er til stede for å gjøre det jeg mestrer best her i livet; ta ansvar, dirigere kritiske situasjonene i samarbeide med brannvesen og politi, om æ e i ambulansen; i jobb med ambulanse personell og politi om jeg går på vakt som brannkonstabel. Åsså glede æ mæ tell neste hoppet.

På tide med **HOVEDKONTROLL?**

-Lever nå, spar tid, penger og bekymringer;-)

 SKY DESIGN
- Alt innen fallskjermutstyr -

Sky Design Butikk AS - Dronningensgate 13 - PB 670 Sentrum - 0105 OSLO
Tlf: 97 100 600 - Mail: butikk@skydesign.no - Web: www.skydesign.no/butikk

DET ER IKKE ALLTID LIKE LETT, UANSETT ALDER, Å VITE HVEM MAN SNAKKER MED FOR Å VERVE SEG I EN FALLSKJERMKLUBB ELLER EN FLYKLUBB FOR Å STARTE MED SPORTEN. FØR JEG MELDER MEG INN HADDE DET VÆRT KJEKT Å SE HVA DET GÅR UT PÅ OG OM DET VAR SLIK JEG HADDE TENKT? DENNE PROBLEMSTILLINGEN HAR UNGDOMSUTVALGET TATT FOR SEG OG DERFOR HAR DE ÅRLIG ARRANGERT STEVNET UNGE ØRNER PÅ STARMOEN I ELVERUM.

OLE JØRGEN WOLD **TEKST OG FOTO**

Litt om ungdomsutvalget

I ungdomsutvalget sitter en leder som innkaller til møter og som fordeler oppgaver til representanter og eventuelt deres vara. Lederen og representantene representerer hver gren innen lufsport tilknyttet Norges Luftsportsforbund. Motorfly, mikrofly, seilfly, fallsjerm, hanggliding/paragliding, modellfly og det siste tilskuddet i ungdomsutvalget, ballong.

Ved siden av lederen har vi alltid med oss en mentor som sitter der alle ender møtes. Mentoren kommer med veiledning og friske innspill for hva vi i ungdomsutvalget kan gjøre, hvis vi først går tom for ideer! Hovedsakelig går ideene våre ut på å fremme luftsporten for de unge i Norges land.

Til Unge Ørner inviteres medlemmer og ikke medlemmer av NLF og det har vært vellykket alle år. De som deltar treffer likesinnete mennesker og alle utveksler sine erfaringer med luftsporten. De som ikke har prøvd dette før, stiller gjerne spørsmål og de får svar av folk som virkelig brenner for det de driver med. Opplegget er lagt over en helg og mange av de som alt er medlemmer fyller sine fly og kommer fra hele landet. Et av prinsippene ligger i

navnet, Unge Ørner. De fleste pilotene som deltar som en av de unge, er nettopp det. Motorfly har blitt mer og mer populært blant de unge og bestanden vokser. Det samme gjelder også mikrofly. Det blir også i tillegg til utprøvelser av flyaktiviteter muligheter for førstehjelpkurs, og alle grenene blir presentert.

Et hovedpoeng er å rekruttere flere unge. Norges Luftsportsforbund, NLF, har i mange år vært dominert av en gruppe eldre mennesker. Det vil si 25-års alderen og oppover. Naturlig nok grunnet, at det koster en del penger og ikke minst tid om man skal man drive en luftsport. Derfor er ungdomsutvalget opprettet for å gjøre det lettere for de unge sjeler å finne fram i havet av muligheter.

Innkvartering og info

Etter innkvartering og betaling av egenandeler er det informasjon om helgen. Vi har lørdag og søndag foran oss og et budsjett skal brukes opp for flyving og moro. Lederen, Line Brøto, har tatt turen fra Danmark og flyskolen for å delta på stevnet. Det blir gitt informasjon om regler og litt praktisk informasjon som det ikke er stort mer å si om. Det blir presentasjoner av hver av grenene som skal friste til testing og det blir anledning for en spørreunde. Deretter

blir skjemaene for hva en ville prøve sent ut. For ungdomsutvalget sin del bestod resten av kvelden av å fordele alle våre 50 deltagere og i år en litt større andel jenter på hver av grenene og selvfølgelig få de til å føle seg velkomne. Fredagen ble en kveld med anledning for flyprat og rett og slett bli kjent.

Lørdag, ut og fly!

Denne dagen fikk en tidlig start. Flysikkerhet = frokost. Deretter hvilte hele arrangementet på værgudene. I år som før var de med oss. Været ble veldig bra og luftrommet over Starmoen og Hedemarken ble bokstavelig talt fylt. Slepeflyet startet tidlig med å få seilflyene i lufta. Tiger Moth med Helge Storflor som pilot tok turen tidlig opp denne morgenen. Etter kom den franske akrobatikk maskinen Cap 10 med skolesjef og assisterende skolesjef fra Nedre Romerike flyklubb, Tormod Egner og Ivar Dyrdal. Undertegnende stilte med et motorfly og tre seter til disposisjon. Jonas Lillefjære stilte på modellflystripa med fly og Morten Pedersen i sitt nye mikrofly. Også dette året var fallsjerm en av de gjeveste aktivitetene som så ut til å falle i smak hos deltagerne. Philip Clarck var med de som skulle hoppe fallsjerm, som moralsk støtte. Selv ser ikke Philip noen mening med å sitte i fly på vei opp og bli med det ned igjen, så

ja, han hoppet også. De siste som nå ble nevnt sitter i ungdomsutvalget. Forsatt er det noen som ikke er nevnt. Hannah og hennes far, stilte med noe helt nytt i år. Varmluftballongen.

Dette har aldri tidligere vært med på Unge Ørner, og det viste seg å være en suksess. Fra gresset på Starmoen gikk turen over til Elverum sentrum og de som fikk bli med så veldig fornøyde ut. Dessverre, grunnet mye vind i Gjøvik området, ble det ikke noe av paragliding over Mjøsa i år. De fikk anledning til å prøve andre luftsporter og med termikken som kom utover ettermiddagen var det nok av slep, så de fikk seg en tur i seilfly. Seilflyene fikk flydd av seg. Det samme fikk også de som prøvde acro. Å fly acro er i avgang og landing det samme som motorfly. Flyene er i samme klasse som en Cessna men har noen andre begrensninger og ytelser. Med mindre man flyr til og fra stevner blir slike fly brukt til å vise øvelser som ser kule ut fra bakken men som det er helt utrolig å få være med på. Loop, spinn og flyvning opp ned, er noe av det man kan være med på. Man blir spent godt fast og skulle uhellet være ute, sitter fallskjermen godt planta på ryggen. Det er en fantastisk opplevelse og man kan nå en vekt opp til fire ganger sin egen vekt under øvelsene.

Unge Ørner 2008

En annen utrolig opplevelse er mikrofly. Grunnen til at det har fått dette navnet er startvekten. Ved avgang skal vekten ikke overskride 550 kilo. Det har en ganske så lett masse. Det sitter en ganske så sterk motor i den som deltok på UØ og akselerasjonen ved avgang er ganske så utrolig i seg selv. 0 til 100 på få sekunder. Det føltes hvert fall sånn. Cockpit er ganske forenklet og det samme er inventar. Vinterflyvning gjøres i bra vær også, med gode klær. Mange meldte interesse for motorfly og der fikk undertegnede inntryksmessig sitt livs største møte. En bevegelseshemmet gutt fikk være med i flyet. Det å kunne glede mennesker som har en hverdag slik at det blir umulig å utøve en luftsport selv får delta på noe som mange drømmer om. Å se gleden man sprer reflektere seg i ansiktet til personen i setet ved siden av var ubeskrivelig.

Etter en lang dag var de aller fleste tilbakemeldinger positive. Grillen ble fyrte opp og fylt med mat! Mat må en ha og selvfølgelig ble det anledning til flyprat nå også. Flyene hadde sikkert godt av litt hvile de og. Ikke minst pilotene. Tiger Moth var det store kulturelle innslaget, også svært populært. Flyene som en gang var i det norske luftforsvar blir den dag i dag flydd. Den deltar på flystevner og er svært populær

i andre sammenhenger. Politihelikopteret og luftforsvaret var også med. En fikk mulighet til å fly SAAB Safari etter å ha vunnet en konkurranse. Mikro flyene har også fått sin del av kaka og mange positive tilbakemeldinger ble gitt. Det ble brukt en del liter fuel på modellflystripa og mager som fikk eltet seg i en acromaskin trengte påfyll. Slitne seilflygere tenkte nok det samme som alle andre ville ha gjort etter en slik dag, mat! Uten mat og drikke duger piloten ikke!

Denne kvelden gikk med til å utveksle dagens erfaringer og inntrykket alle satt igjen med etter en dag med så mye aktiviteter. Det kreves mye av ungdomsutvalget og utenforstående men deltagende piloter for å få til et slik arrangement. Ikke minst tidsklemma. Det er i dagens samfunn vanskelig å få til ting når så mange nøkkelpersoner trengs for å få stevnet vellykket, men som sagt er dette noe alle virkelig brenner for, så vi har da fått det til. Etter visning av litt filmer og nok en gang praktisk info var kiosken nå, som hele tiden ellers, åpen. Det er et godt tilskudd til småsultne mager rundt på flyplassen og den opprettholdes av Adrian Tollefsen. Senere ble det tid for modellfly oppvisning med Jonas og en stor applaus etterfulgte landingen.

Søndag, kurs og hjemreise

Søndag var det duket for førstehjelpskurs. Roger Likvern fra Blostrupmoen Medical Equipments stilte opp som instruktør. Han har god erfaring fra ambulansekjøring og som deltager i redningsmannskap. Pilot er også listet opp i CV'en. Han var veldig god til å forklare og poengtere hvorfor det er viktig å kunne førstehjelp. Han hadde stor fokus på egen sikkerhet og han demonstrerte hvordan en hjertestarter fungerer. Hjerne og lunge redning ble vist som det pleier med noen modifikasjoner etter det jeg hadde lært, altså nåværende prosedyrer. En annen ting som ble sagt som er vesentlig er hvordan man bør oppføre seg i en nødssituasjon eller hvis en kommer til et ulykkessted. Hvordan sansene til en bevisstløs person fungerer osv. De aller fleste tok til seg det som ble sagt, og det er god ballast å ta med seg videre. Du vet aldri når du får bruk for førstehjelp. Da foredraget var kommet til en ende, stod hjemreisen for døra. Plutselig stod Starmoen igjen som et forlatt sted. Verken folk eller fly var å se, bortsett fra de pilotene som var igjen og planla turen hjemover. En flytur hjem var også en god avslutning på hele arrangementet. Ruta ble lagt tilbake til Kjeller via "vestsiden" av kontrollsona og vi fikk etablert oss i 5.000 fot. Etter drøye

50 minutter satt hovedhjula på Piper'n på stripa på Kjeller. En veldig vellykket helg var over og alle trygt på bakken. Da er det bare å sette i gang med planleggingen av nye arrangementer og frivillig arbeid for forbundet vårt og våre tilhengere. Unge som gamle, ferske som drevne.

Ungdomsutvalget er:

MENTOR: Tom Brien, Aktivitetskonsulent i NLF

LEDER UNGDOMSUTVALGET OG MOTORFLY: Line Brøto. **Vara:** Ole Jørgen Wold

FALLSKJERM: Philip Clark. **Vara:** Steffen Bjerkenås

MICROFLY: Morten Pedersen. **Vara:** Tobias Veland

SEILFLY: Øystein Sund. **Vara:** Tore Kvarme

MODELLFLY: Jonas Lillefjære. **Vara:** Emil Dambo

BALLONG: Hannah Klingberg

HANGLIDER/PARAGLIDER: Lene Markeng. **Vara:** Joachim Hytten

OM DU SITTER PÅ VENSTRE SIDE NÅR DU FLYR
INN TIL KATMANDU HAR DU EN GOD SJANSE TIL
Å FÅ SE DET FANTASTISKE PANORAMAET OVER
NEPALESISKE HIMALAYA MENS FLYET
GJØR SIN NEDSTIGNING.

Hopping på Mount

LUCIE FENTON **TEKST**
WENDY SMITH **FOTO**

Invitasjonen var fristende. Noen sa det ikke var mulig, andre sa det ikke burde gjennomføres, men i oktober reiste en gruppe på hele 69 modige eventyrere, hvorav 34 hoppere, avgårde. Nigel Giffords 12 år gamle idé skulle bli virkelighet. Det skulle hoppes fra 29.500 fot foran Mount Everest.

Gruppen brukte noen dager i Katmandu for å bli kjent. Alle hadde forskjellig motivasjon for å bli med, men følelsen av å være med på

et spennende eventyr ble delt av alle. Flyturen videre til Lukla ga løfter om både spenning og flott natur...

Vandringen gjennom Himalaya og verdens flotteste omgivelser tok en uke. 64 kilometer opp og ned fjellsider, langs elver, gjennom skoger og over bruer. Nettene ble tilbragt på femstjernes sherpa lodger! Sherpaer bar alles utstyr og lagde nydelig mat. Alle fikk i seg nok å drikke, gikk sakte nok og unngikk høydesyke. Målet var det luksuriøse Hotel Everest View, det høyeste i verden på 13.000 fot.

Utstyr og hoppfelt

Strong stilte med tandemutstyr og Sunpath/PD med soloutstyr. Skjermer som skal åpne i 18.500 fot må være store og stabile. PD Navigator 260 og 280 ble valgt. Hoppdressene fra Rajan Dulan, en Nepalsk skredder, var sydd med et F-111 lag over en full fleece innerdress. Alle fikk oksygensystem spesialtilpasset for ekspedisjonen.

I to måneder før vi ankom hadde en gruppe arbeidere flatet ut hoppfeltet manuelt ved å fjerne stein med hendene, og ved å rulle gamle, rustne fat over jorden. Feltet var temmelig stort,

Everest

men uten alternativer. Det var omgitt på tre sider av fjell; den fjerde siden er et 3.000 fots stup nedover i dalen. Ingen hadde landet fly her siden 92.

Breitling Porteran ankom med et pottetett skytag hengende rett bak. Dette ga et inntrykk av hvor raskt stygt vær kunne komme i dette området.

Hopping

Neste morgen ble det gjort to vellykkede testløft med stab fra 18.000 fot før været lukket seg igjen. Et mønster begynte å etablere seg. Alle var lettet over at hoppingen var i gang, selv om det ikke var mer

å gjøre før neste dag kl 4.20 om morgenen da jeg skulle bli med som tandempassasjer.

Klatringen til 22.000 fot var fantastisk flott i soloppgangen. Oksygenet hjalp utrolig godt for å holde hodet klart i høyden på morgenvisten. Da vi exitet kunne jeg se fjellmassivet som bærer de fem høyeste snøkleddede toppene i verden. Jeg kan ikke helt beskrive følelsen. Den var spirituell og nydelig. Selv om vi bare hadde 6.000 fots fritt fall føltes det som om tiden hadde stoppet. Da vi landet hørte jeg de andre rope og heiet. Vi hadde gjort det – vi var de første som hadde vært i fritt fall over Everestregionen!

Hopprogrammet fortsatte med åtte dagers hopping over totalt 22 løft. Det var bare tilstrekkelig godt vær hver dag til å gjøre tre til fire hopp. Tålmodige hoppere er alle enige om at det var vel verd ventingen! Alt i alt 15 solohoppere og 19 tandempassasjerer fra 13 land, hovedsakelig briter og amerikanere, fikk med seg den unike opplevelsen. Bare to landet ute på grunn av raskt etablerte skyer, hvorpå en brakk en ankel. Jeg føler meg privilegert som har fått være med på et så formidabelt eventyr!

Hva nå F/NLF?

MÅLT I AKTIVITET MÅ VEL ÅRET 2008 FORTONE SEG SOM ET ANNUM HORRIBILIS FOR DE SOM SYNES DET ER HERLIG Å ORGANISERE OG HOPPE FALLSKJERM I NORGE.

KJELL T. OLSEN, D-26 **TEKST**
VIDAR ANTONSEN **FOTO**

Et rikssenter som normalt produserer 25.000 hopp og disponerer fly med kjempekapasitet, ble redusert til et tandemcenter for OFSK med en C-182 som hoppfly. Åre være Paraliftjengen som sto på og fløy det flyet og flygerne maktet, men det monnet selvfølgelig ikke. Og OFSK's supermanifestgjeng gråt sine modige tårer i ren hjelpeløshet. Siw var, med rette, ikke nådig. Heldigvis var formann Thomas som balsam på frynsede nerver og OFSK sto han av, selv når de verste stormtakene tok i under NM.

Vår stå på klubb Tønsberg sto på det de orket, men måtte etter at prisen passerte NOK 249 per hopp innse at de også mistet markedsandeler med snaue 10.000 utførte hopp. Grenland slet med luftrom og AFIS, men fikk til en del med sin C-206. Voss gikk så det suste i Ekstremsportveko, som dessverre i hovedsak bare er ukene før-under-etter og OFSK overtok deres innleide Pilatus Porter tidsnok til å berge trening og NM. I tillegg gjorde en egeninnleid Porter at OFSK på Rikssenteret hadde tilstrekkelig kapasitet for å ta unna under og etter NM. Men det var fortsatt lite folk å se.

Bebreidelsene suste mot OFSK og F/NLF. Det er bare å se på styreprotokollene for F/NLF så ser du at alvoret først seg inn over styret under oktobermøtet. Og svaret er klart. OFSK skal, ihht. til reforhandlet avtale, selv skaffe fly og stå ansvarlig for produksjonen av hopping. Og Twin Otter to har reist tilbake til USA for å bli der. Twin Otter en søkes også

operert i kommersiell drift og vil prøve seg på forsvarsmarkedet nede ved Glomma, ca tre minutters flyging fra Rikssenteret, i tillegg til å fly på Jarlsberg. Og klubbene som i sommer opplevet det hemnigsløst fleksible og fabuløse løfteapparatet Pilatus Porter med plass til 10 skydivere med maksvekt 70 kg (!), og 3-4 løft per time uten backtracking på stripa, er i full gang med å leie inn disse for sesongen 2009.

Alle mot alle og hver for seg. De frie markedskrefter er jo som kjent de beste!

En rask pille erfaring nå, før vi gjør alle dumme ting om igjen! Helt nødvendig er det også!

Man tager et raskt blikk tilbake og skuer ut over erfaringsarven. Den sier i klart språk; Først organisere hoppingen med sikkerhet og kontinuitet i et empirisk og hierarkisk system. Lokale hoppfelt, regionale hoppfelt og rikssenter; alle med felles basisoppgaver og ulike utviklingsoppgaver og muligheter. Så ta grep for å få kontroll med disponering av luftrom og hvor vi må være hovedbrukere på minst ett av stedene. Nært og tett samarbeid, i tillegg til klargjøring og forståelse av felles problemer, med Luftfartstilsynet og Avinor. Deretter bruker vi vår kvantitet til å oppnå koordinerte avtaler for god og rimelig løftekapasitet. Enkelt? Javisst! Men i praksis, ikke alltid. Likevel fullt mulig.

Og etter å ha oppfylt disse primærbehovene kommer...? Ja da; nemlig masse hopping med god sikkerhet og til rimelige priser og med god regularitet! Sier vår erfaringsarv.

Dette har ikke F/NLF som organisasjon oppfylt fullt ut; Rikssenteret drives som et lokalt hoppfelt av OFSK. Ingen flykoordinering hvor dette er mulig for å oppnå lavest mulig priser, når AN-28 er ute av bildet og flere klubber har hatt problemer med å skaffe seg hensiktsmessig løftekapasitet! Og vi får konkurranse om luftrommet i END 102, og store vanskeligheter i Farris kontroll som påvirker Jarlsberg og Grenland.

Rikssenteret er ikke et lokalt hoppfelt,

det er et sted hvor F/NLF med stor innsats av frivillighet, har bygget et stort og godt anlegg, med flyplass, hangar/pakkesal, innkvarteringsfasiliteter, kafe, peisestue, undervisningsrom og plass til administrasjon og butikk! Alt nedbetalt. Og det finnes en rød sirkel på alle flykart rundt dette anlegget med 10 NM radius som heter END 102! Dette er ikke en åpning i luftrommet bare for oss, nei. Lufta er for alle, men her har vi rettigheter og hevd som kan brukes til vårt beste. Men slike rettigheter er noe vi har bare i den grad vi hevder disse i et stadig mer opptatt luftrom.

Her vil Forsvaret lytte til oss og foreta avbøtende tiltak ved ulempe. Dersom vi står på! Og det er F/NLF som må vokte vårt luftrom og påse at ingen tar seg til rette. Dette må følges opp skriftlig ved ethvert forsert bakkeopphold og holding i luften! Ikke la oss finne oss i alt. Og, F/NLF må legge all sin trenings- og utdanningsvirksomhet til rikssenteret og helst la fagsjefen ha kontor her en to-tre dager i uken i den mest aktive perioden! Selvfølgelig trener landslagene her når det er mulig! Driftsklubben skal selvfølgelig drive sin klubbvirksomhet her og produsere de tjenester avtalen tilsier, men det er F/NLF som er ansvarlig for at rikssenteret forblir et rikssenter og ikke et lokalt klubbfelt som alle andre!

Dette vil kreve et eget fokusområde som F/NLF som organisasjon prioriterer høyt.

Organisasjonsendringer? Mulig. Det som må gjøres – må gjøres. Også investeringer som gir økede muligheter slike som forlengelser av flystripa.

Og selv om F/NLF har lykket bra med en del løsninger i luftromssammenheng, er det per nå ennå langt igjen til at klubbene har den trygghet i luftromssituasjonen som investering i driftsavtaler med større fly krever. Samarbeid med de institusjoner som koordinerer luftrommet må ikke bare gå over NLF Luftromskomite, men samarbeid på seksjons- og klubbnivå må til. Et samarbeid hvor F/NLF kan dyktiggjøre klubbene ved å holde kurs,

gjørne med kursledere fra Motorflyseksjonen og Avinor.

Skal du ha lavest mulig kostnad for en tjeneste av en gitt kvalitet må du uvegerlig ta veien om å forhandle ut fra volum! Og størst volum får du ved å legge nærliggende klubbvolum sammen, legge opp en kalender med klubbinternt samarbeid og der har du ett godt forhandlingsgrunnlag, hvor optimalisering mellom klubber og eventuelle andre kommersielle oppdrag er mulig. Med F/NLF som katalysator. Kontraktene koordineres av F/NLF, men undertegnes og gjennomføres av den/de klubber som faktisk skal bruke flykapasiteten og tar inntektene.

Markedsprisen for et hopp er det flertallet av hopperne er villige til å betale for et hopp! Ikke hva det koster å produsere et hopp!

Blir det for dyrt vet alle det nå at hopperne finner seg andre steder og driver også andre måter å hoppe på! Som jeg overhørte i min lokale KIWI butikk mellom to unge om hopping; næææ, hopping fra fly har blitt så jævla dyrt at nå hopper jeg bare fjell! Hørte jeg tunnel? Ja det også.

Om nødvendig må altså andre inntekter klubbene har, gå med til å *subsidiere* fly og driftskostnadene for at hoppingen skal bli billig nok! Dette elementet bør vurderes av F/NLF når rikssenterets kapasitet skal fastlegges. Kan hende vil dette kostnadselementet for den hopping F/NLF ønsker i tillegg til OFSK klubbhopping, bli like stort som en eventuell leieinntekt! Noe å tenke på når rimeligste produksjonspris med norskeiet, norsk registrert Porter, synes å bli tett oppunder kr 200. Da er du svært nær smertegrensen vi opplevde i 2008, når bakkeorganisasjonens kostnad legges til! Vær forsiktede og tenk nytt!

I høyeste grad flere strategier som venter på å bli uttalt, vedtatt og gjennomført. Nå har jeg ikke tatt med idrettssatsingen. Dn vil kreve et eget kapittel!

Lykke til med grepene – de venter på å bli tatt!

Jump in the sun with us this winter. The ideal location for team training

Skydive Spain

Freefly Basics Camp **27.mars - 13.april 2009**

To uker, 55 hopp, coaching i verdensklasse!
De norske freeflylandslagene inviterer deg
til hopping i solen. Samtidig forbedrer du
dine ferdigheter med høykvalitetscoaching
tilpasset individuelle krav fra lag som
Skywalkers, Helix og Outbreak. Det blir
også organisert grupper og morohopp.

Kontakt Knut knroed@gmail.com

Christmas Boogie 17 Dec-4 Jan 2009 AFF course dates still available in December.

Easter Boogie 14-29 March 2009 coaching and free load organising! No registration fee.

Funshine boogie 9-13 May 2009 www.funshineboogie.com

photo by Andy Lovemore

Aerodromo la Juliana
Bollullos de la Mitacion
Sevilla (Spain)
+34 687 726303
info@skydivespain.com

www.skydivespain.com

DANIEL FLØYSAND **TEKST**
ANY LOWEMORE **FOTO**

Skywalkers Håvard, Kristian og Mathias har gjennom de siste årene imponert hele freeflyverden med stadig nye prestasjoner, videoer, stunts, basicer og rekorder! Andreplass i VM i Maubege i en utrolig spennende og jevn konkurranse! Vanvittig bra! Rekruttene Helix, Chris, Kjetil og Hanse har vist enorm progresjon på to år, spredt hoppglede og kunnskap

på freeflyskoler og andre arrangement i Norges vidstrakte land, og ikke minst, tatt en imponerende sjetteplass i VM! Gratulerer!

Nå har jeg ikke i hodet hvem som faktisk hoppet etter Wirkola, men jeg lurar på om jeg sitter med litt av de samme følelsene nå... Enda jeg teller 47 størrelser på hver av mine sko, er det et stykke igjen å fylle!

Team Panic

Kanskje det er på tide å presentere meg selv for de som ikke kjenner meg. Mitt navn er Daniel Fløysand, og jeg hopper på det ene av to nye freefly landslag. Sammen med Christian Grevstad og Knut Røed utgjør vi TeamPanic. Noen kjenner kanskje navnet fra årets NM og NC-er, der vi klarte å ta førsteplass. Da med Kjetil Føllesø på kamera. Tusen takk skal du ha for hjelpen Kjetil!

TeamPanic ble dannet sommeren 2006, da jeg og Christian møttes for første gang med rykende ferske A-sert og stort pågangsmot. Iblant ble vi filma av Helixs Kjetil Føllesø, noe som ga mersmak til å satse på lagflyging. Det ble turer til Sevilla, Bedford, DeLand, Empuria, Sevilla, DeLand, Sevilla, Gryttjom og sommerene i telt på Voss. Høydepunktet i vår karriere så langt må være førsteplassen i FF intermediate i årets NM.

Knut tok AFF kurs sommeren 2004, og har hoppa jevnt siden. Knut tok sølv i årets FF intermediate med Ron Holan og Håvard Flaata på laget Darksy. Alle tre bor i Bergen, og kjenner hverandre godt fra hopping i BFSK og VFSK. Vi er kjempefornøyde med lagsammensetningen, og gleder oss til å komme i gang med lagtreninga. Sammen utgjør vi TeamPanic freefly, og målet vårt er verdensherredømme og gull i VM!

Decaelo

Laget Decaelo består av Øyvind Goksøyr,

For noen sko!

SEKS PAR SKO SKAL FYLLES
I FREEFLY NORGE, OG FOR
NOEN SKO!

Marius Sotberg og Roy Vegard Nilssen. Det å finne et passende navn skulle vise seg å være en utfordring i seg selv. Øyvind tok en kjøp telefon til sin gamle foreleser i latinsk nomenklatur og forklarte problemstillingen.

- Vi vil hete "fra himmelen", på latin.

Det er altså mange ord for himmel, diverse måter å konstruere setningen på. Det falt på Decaelo. Fra himmelen. Fett? Gutta syns det.

Øyvind tok linekurs på Tønsberg i 2004, flytta litt rundt og gjorde et hopp her og der, tok ut A-sert. på Voss i 2005, landa i et tre i Nærøfjorden etter å ha krancla seg til å bli med på innhopp på GV like etter, skylder noen kasser og har hoppa freefly i Norge, New Zealand og Spania siden den gang.

Marius Østensen Sotberg gikk i det Herrens år 1999, mars måned, linekurs ved Stavanger fallskjermklubb. Den unge Sotberg freste gjennom de den gang 30 progresjonshoppene (dette var i gamle dager), for så å spinne over til Storbritannia samme sommer og svi av på hopping det som den gang het ukelønn. Videre har Sotberg hoppet jevnt frem til idag. Sammen med Christofer Østensen Sotberg og Tom Gjesteland grunnla han den verdensomspennende freefly-organisasjonen Pimp Flyers©. Han har i alle år hoppet for Eazy Brothers freefly squad i Stavanger, bestående av undertegnede, Arve Larve Gundersen og Smoking Tom Gjesteland. Sotberg besitter også tre første-

plasseringer i Hillevåg Pølsespisingmesterskap, 2005, 2006 og 2008.

Roy Vegard startet våren 2004 på linekurs i HAGL FSK, men når sommeren kom konverterte han til AFF kurs på Æra. Har hoppa freefly i USA, Spania og Norge så langt pengene har holdt!

Laget drar til SkydiveSpain for å bli litt mer en fjesbokvenner i desember.

Deres mål er å slå TeamPanic, og dermed også oppnå verdensherredømme, gull og grønne skoger. Ikke minst, det viktigste av alt, spre hoppglede!

Hva gjør vi nå?

Først og fremst jobbes det med basic. Det er ikke mange ukene siden vi fikk greie på at vi var de nye landslagene, og det første vi begynte å snakke om var basic! Hvem, hva, hvor, når, osv. måtte finnes ut av.

Jobbingen har gitt resultater! Freefly-basica 2009 blir nemlig den beste noensinne! Basica blir holdt på verdens

beste hoppfelt, Skydive Spain i Sevilla. Der har de verdens beste fly, Dornier G92, som tar deg til 15.000 fot på under 15 minutter. De har et kjempestort landingsområde, fint stabilt vær, og en kjempehyggelig stab som hjelper med det som trengs. Og med cafe Cloud number 9 på feltet, får du kjøpt forfriskninger fra morgen til kveld.

Som om ikke det var nok, har vi fått tak i verdens beste coacher! Skywalkers vil coache deg blå om du skulle ha 30 eller 3.000 hopp fra før, og flere andre dyktige instruktører vil hjelpe til!

Basica blir fra 27. mars til 13. april, og strekker seg dermed over hele påsken så du slipper og ta unødvendig mye fri fra jobb og skole.

Basic pakken

Pakken inkluderer fly, tur-retur Oslo-Sevilla, leiebil under hele basica, opphold, og ikke minst, hopping! 55 hopp! Derav 25 en-til-en coachinghopp, 25 solohopp, og fem gruppehopp med andre deltagere og instruktører! I tillegg kan du kjøpe flere hopp til kun 18 EUR slotten (gjelder kun dersom du er deltager på basic)! Prisen? 30.000kr? Ja det stemmer! Så meld deg på og bli med på Norges beste freeflybasic noensinne!

Informasjon finner du på din klubbs gjestebok, facebook, www.teampanic.no, eller ved å sende mail til knroed@gmail.com.

Videre

Vi lover å holde dere oppdatert med lagenes utvikling, treningsleirer, tunnelcamper og konkurranser! Det vil bli holdt freeflyskoler på Norges hoppfelt i 2009, datoer kommer snart! I mellomtiden, ha en riktig god jul og et godt nyttår, så hoppes vi på et felt før du vet ordet av det!

? Just jumping?

empuriabrava

The biggest drop zone in Europe.

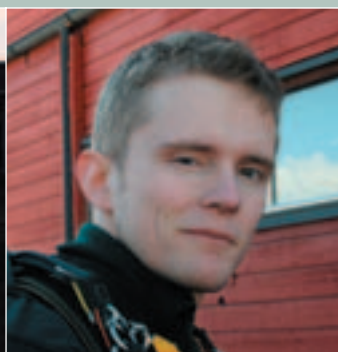
skydive
empuriabrava

Vi er det nye laget i FS4 *Navnet vårt er NEXUS!*

NEXUS - FORBINDELSE, SAMMENHENG. GJENSPEILER VÅRE TANKER OM FORMASJONSHOPPING.

VI ER ALLE VELDIG FORNØYDE MED Å HA BLITT TATT UT TIL LAGET OG ØNSKER Å SATSE FOR Å NÅ HØYT I INTERNASJONAL SAMMENHENG. I TILLEGG ØNSKER VI Å BIDRA TIL AT FS- INTERESSEN OG NIVÅET BLIR STYRKET I NORGE. VI ØNSKET EN MANN (GUTT) PÅ KAMERA FOR Å FÅ EN JEVNERE KJØNNSFORDELING. I TILLEGG ØNSKET VI EN MED LITT ERFARING, SÅ DA VAR VALGET LETT. HER ER LITT OM OSS...

YNGVE HAUGOM **TEKST** ESSEN EVENSEN, PÅL KOLBENSTVEDT, BØRRE C. MØRCH **FOTO**

Navn	<i>Marianne Nordlund</i>	<i>Yngve Haugom</i>	<i>Ellen Cathrine Burchardt</i>	<i>Kristine Marie Willadsen</i>	<i>Børre "Cpt. Hero" Mørch</i>
Slot	Senter ute	Hale	Senter inne	Tupp	Kamera
Personalia	Blid. Eldst på laget, derfor kaptein... Begynte å hoppe i 2005. Leverer doktorgrad til jul, og blir da seniorforsker. Samboer med Derek.	Mann, eller gutt... 26 år, hoppet siden 2004, og har snart 1000 hopp. Utdannet og jobbet i Forsvaret siden 2001. Bachelor i informatikk, fagretning informasjonssikkerhet.	Kalles Ninne av familien. 24 år. Begynte å hoppe i 2001 etter at mamma og pappa signerte papirene. Har Bachelor i skogsskjøtsel fra Ås- skal bli bondekjerring på Koppang. Bor sammen med Simen og har Volvo stasjonsvogn og hunden Elga. Har ca 2000 hopp.	Første hopp i juni 2002 med AFF kurs på Æra. Fra Fredrikstad, 28 år og singel. Utdanna førskolelærer.	SINGEL, 22 år. Studerer flyteori. Hoppet i seks år, 2000 hopp, startet med tandemhopp (gave fra Skydoc), med etterfølgende kurs en måned senere. Kommer fra Hov.
Interesser	Hoppe, hoppe, forske, trene, venner, reising.	Ingvild, jakt, trening, data, friluftsliv. Hopper når jeg må...	Reising, trening: langrenn og løping. Jakt, dykking, fjellturer, hunden og så klart hopping.	Liker masse, bare ikke å kjede meg.. Hoppe, hest, venner, musikk, stå snowboard, klatre.	Hoppe, kamera, redigering, jakt, sosiale begivenheter, gå på tur, trene masse, reise, rom og Cola, Cpt. Morgan og musikk.
Favorittmat	Smågodt	Kjøtt	Mormors elghakk med masse, masse rørt tyttebærssyltetøy.	Brødsdive med smør og gulost!	Spiser helst grøt med banan, jordbær, honning og yoghurt.

Yndlingsdrikk	Rødvin	Hmmm... det går vel mest av Farris. Ellers godt øl, vin og cognac.	Baileys på fest og iskaffe til hverdag.	På fest fyller vi opp melkeglass med Baileys...	Rom og Cola, Cpt. morgan.
Unngår	Kø	Bråk, downplane, hengemyrer, steinras.	Fugler – har fuglefofi.	Mørke og skumle steder.	Husarbeid og pakking av tandemskjerm.
På en øde øy med?	Jo da, det må bli Derek.	Den hadde ikke vært øde med meg der... men ellers Ingvild så klart!	Simen – så klart	MacGyver. Da fikser alt seg!	Jessica Alba.
Party	Fyll	Party-party-party	Ikke så ofte... Men når det først er party, da er det party. Da er det godt å ha enten Kristine eller Simen i nærheten.	Jepp, jepp.	Vidar og bassenget.
Dette visste du (kanskje) ikke om meg	Jeg har en tvillingbror og har bodd i Australia.	Det vet jeg ikke selv engang.	Er Super birkebeiner (greide merket i birkebeinerrittet, løpet og rennet) i 2001.	Ellen sier at jeg er en sau i fåreklær.	Søster er ikke tvillingsøster.
Beste hopp	Hmm, må bli mitt første hopp etter endt kurs.	Innhopp i Rondane, Haverdalen. På setra vår sammen med Tore i 2008. Vanskelig å velge ett!	Alle er så bra. Men kanskje det aller første hoppet. Det hadde jeg gledet meg til i så mange år.	Veldig vanskelig å velge, har det jo ofte veldig morsomt! Når alt som er planlagt på bakken stemmer i lufta.	Tracking-hopp i Fyresdalen i 2008 med landing på stranda.
Verste hopp	Fun jump etter NM på Voss i 2006 som resulterte i to brukne armer.	PRES-konkurranse på Hamar. Julepres 2006.	Henge fast i wingsuiten etter Antonoven.	Verste hopp må jo være andre hoppet på AFF – kurset. Da jeg glemte å presse fordi jeg var så redd!	Hopp med kamera-bust. Særlig i konkurranse.
Gjør meg grinete	Lite mat og ueffektivitet.	Mye stress kombinert med lite mat, lite søvn og lite kjærlighet.	Lite søvn eller sitte for lenge stille.	Kjede meg. Vente.	Lite søvn.
Marco	Sexy.	Treneren vår! 	Morsom og han har en kul engelsk dialekt.	Spennende! 	Livlig, vanskelig å forutse hva som skal skje på en treningsdag.
Beste sjekketriks		Instruktørtrikset.	Vil du være med i vogna å drikke Baileys og se på fotoalbumet vårt... 	Vil du være med i vogna å drikke Baileys og se på fotoalbumet vårt...	Instruktørtrikset. Sjekkereplikk: "Du ser det ikke på meg, men jeg kan løpe jævlig fort!"
Utstyr	Ja	Ca 20 cm	Har en komplett Aerodyne-rigg til salgs.	Jepp, eier det selv til og med!	Mamba 96 og 104, Aerodyne. Sony kamera.
Forandringer pga laget	Må lære meg å drikke iskaffe og Baileys	Bytter jobb. Må venne meg til sladring, PMS, felles dobesøk, fnising, sipping, guttesnakk, og masse godt humør.	Mere hopping!	Vi skal trene i et nytt land! Portugal – gøy!	Gjenstår å se.

FS-Basic 2009

SKYDIVE PORTUGAL LIGGER LITT OVER EN TIME FRA LISBOA. DET ER VARMT (CA 20-25 GRADER I PÅSKEN), HAR ET NYDELIG ÅPENT LANDINGSOMRÅDE OG EN HOPPFELTEIER SOM VIL GJØRE ALT FOR AT VI SKAL FÅ EN UFORGLEMMELIG OPPLEVELSE!

Detta får du

- 1) 40 firerhopp med instruktør (litt mindre hvis du hopper en-til-en)
- 2) Video på alle hoppene
- 3) Briefing og debriefing av alle hopp
- 4) Flybillett tur-retur Portugal
- 5) Opphold og leiebil
- 6) Personlig tilbakemelding fra en fra det nye eller det gamle landslaget
- 7) DVD fra basicen
- 8) 15 min. vindtunneltid på vår vindtunnel camp i Bedford i mai
- 9) En uforglemmelig opplevelse
- 10) Mange nye fallskjermvenner
- 11) Lære å bli glad i Baileys og iskaffe

Hva er en basic/advanced basic?

Målet med Basicen er at du skal lære å beherske de grunnleggende bevegelsene og formasjonene i FS. Vi starter med noen enkle hopp for å spikre kroppsstilling, og legger på vanskelighetsgraden etter hvert som du blir flinkere. Vi vil avslutte campen med noen større formasjoner, big-way's.

Gruppene blir satt sammen etter erfaring og fallhastighet, slik at alle får mest mulig igjen for hvert hopp. Dere som har eget firerlag fikser vi også eget opplegg for. Vi tilrettelegger etter ønske og behov. For de mer erfarne deltakerne vil vi arrangere advanced basics på samme tid. Der vil vi gå mer inn på randomer og blokk-teknikk for konkurransehopping. Her vil det også legges inn noen åtter formasjonshopp.

Vindtunnel

Vindtunnel er som mange av dere vet sinnsykt gøy! Vi inkluderer 15 min. flytid i Bedford vindtunnel i Basic-prisen. Tiden kan benyttes på vår Bedford camp. i mai, eller eventuelt på en senere camp høsten 09.

Basicen er en kjempestart på sesongen. Håper du har lyst til å leke og ha det moro sammen med oss. Vi gleder oss kjempemye - sees i Portugal! Påmelding sendes til info@nexus4way.com.

Tunnelcamper

Vindtunnel er en super måte å trene ferdigheter på. Og man får mye hopperfaring på ille kort tid. Vi velger tunnelen i Bedford fordi den er den beste i verden, og det er den beste tunnelen i nærheten av dette knallbra hoppfeltet.

Sted: Bedford, England

Tid: 7.-10. mai

23.-25. oktober

4.-6. desember

FS-skoler

På FS-skolen tar vi opp tråden fra Basic 2009. Samme opplegg i mindre skala. Derek fra Arcteryx vil være instruktør sammen med oss på alle FS-skolene.

I år skal vi holde følgende FS-skoler

Sted: Åra

Tid: 21.-24. mai

Sted: Voss

Tid: 15.-21. juni

Sted: Tønsberg

Tid: 23.-26. juli

Sted: Skydive Portugal

Dato: 3.-19. april

Pris: fremdeles bare 30.000 NOK

GET GEARED UP!

Aerodyne Research is one of the few manufacturers in the world able to equip a skydiver with a full set of gear, including the main and reserve canopies and the harness-container system.

Icon Harness-Container

A symbol for a new age in harness container evolution. The Icon comes standard with: Hip Rings, Stainless Steel Hardware, RSL, Mini Force 3-Ring System, and is AAD ready. Options on the Icon include: Chest Rings, Spacer Foam Back Pad, Pin Stripping, Custom Embroidery, and more ...

Smart Reserve

The fastest most affordable reserve in the world! The Smart brings 30 years of experience into the design and with the high lift wing and advanced aerodynamics the Smart provides maximum low speed flight and comfortable landings. The Smart is certified under the US FAA TSO-C23d and the European ETSO-C23d.

Main Canopy

Aerodyne's flight line offers you a wide range of canopy types, to suit your style of canopy flying and experience. From the 9-Cell, high performance flight of the Mamba and Vision, to the consistent soft openings of the Pilot, or the multi-purpose versatility of the 7-Cell Triathlon.

***Starting at \$5.379 USD**

**CALL YOUR AERODYNE
DISTRIBUTOR TODAY!**

*base price, excludes any options.

Aerodyne

BETTER GEAR, BETTER VALUE, BETTER SKYDIVES

Sesongen er på hell

I skrivende stund er fallskjermesesongen i Norge på hell, Bever'n er gjennomført og nå sitter jeg her i 25 grader på Skydive City etter dagens femte hopp og forsøker å få ned noen ord til min spalte i Frittfall nummer fire.

Det er godt at jeg forberedte store deler av dette før jeg dro hjemmefra. Etter hoppingen her borte gjenstår kun veteranenes nyttårshopping for mitt vedkommende, før riggen min skal inn til hovedkontroll og cypres'en inn til fabrikant for første fireårs kontroll. Jeg vil jo råde alle om å klargjøre utstyret for neste sesong i god tid, slik at dere ikke kommer langt bak i køen og samtidig som MK'ene våre får god tid på seg til å "få unna" alle hovedkontrollene før sesongstart. Selv om den synes å være lenge til, så kommer den raskere enn dere tror.

Medlemskap og sertifikater 2009

Vi nærmer oss årsskiftet og i den anledningen vil jeg komme med noen opplysninger vedrørende prisjusteringer for lisenser og medlemskap. Siste årsmøte vedtok en kontingentøkning for både vanlige medlemmer så vel som tandem medlemmer på kr 50, hvilket vil si at seksjonskontingenter økes fra 250 til 300 kroner. Som en følge av det forsvinner håndbokavgiften på lisensen, som medfører en reduksjon når sertifikatet fornyes på kr 90. Videre er det i NLF besluttet at alle medlemskap og lisenser som fornyes, automatisk fornyes elektronisk og at den enkelte må skrive disse ut. Som et umiddelbart resultat av dette fjernes portoutgiften på lisensen som er på kr 25. Det er også forventet at et forslag på neste års Luftsportsting om en eller annen tilsvarende reduksjon for medlemskontingenten innføres ved elektronisk fornyelse av medlemskapet. Det vil fortsatt være mulig å få medlemskapsbevis og sertifikat som tidligere, men da til normal pris med porto, etc. Jeg har vært noe skeptisk om dette har holdt for hopping i utlandet bare ved å vise fram en papirutskrift av kontingent og sertifikat og har testet ut dette her på Skydive City uten å ha fått problemer av noen art.

Politiattest

Fra og med 1. januar 2009 plikter alle klubber tilsluttet Norges Idrettsforbund (NIF) å innhente politiattest for personer som skal utføre oppgaver som innebærer et tillits- eller ansvarsforhold overfor mindreårige eller mennesker med utviklingshemming. Med mindreårige menes barn og unge under 18 år. F/NLF skal følge dette opp lojalt men samtidig komme frem til fornuftige løsninger. Tandemhoppmestere som har med seg elever mellom 16 og 18 år og/eller som får SU's tillatelse til å hoppe med utviklingshemming vil normalt ikke komme inn under kravet om politiattest. Hovedmengden av våre fallskjermeløvere er over 18 år. 12. november tok jeg en måling på hvor mange under 18 år vi hadde med elevbevis eller høyere og det var 29 hoppere. Dette er så få at det burde tilsi at klubbene bør kunne begrense seg til et lite antall hoppmestere for hhv AFF- og lineelever med politiattest som blir dedikert hopping med "mindreårige" elever.

Forsikringer

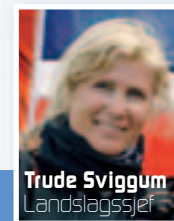
Når det gjelder våre ulykkesforsikringer så er vi nå midt i overgangen mellom den gamle og nye forsikringsordningen. Gjensidige sa tidligere i høst opp forsikringene fra 1. oktober 2009, uten at vi hadde ny forsikringsordning på plass. Det betyr at de som blir berørt av overgangsordningen ikke vil ha gyldig forsikring etter denne datoen. Derfor får dere heller ikke utstedt lisensene lenger enn til denne datoen, hvilket igjen vil si at dere må fornye igjen senest 1. oktober 2009. Slik det nå ser ut tyder alt på at ny forsikringsordning vil være på plass fra 1. januar 2009. I det dere leser dette, skrives det på nye vilkår og informasjon til medlemmene våre. SU har som intensjon å gå tilbake til ordningen med at sertifikatet skal følge kalenderåret på samme måte som medlemskapet. Jeg jobber nå med forsikringsselskapet om hvordan vi skal få til smidige overgangsordninger slik at dette kan tre i kraft fra 1 januar 2010. For eksempel ser jeg for meg muligheten for en som har fornyet nå i oktober, til å fornye for 15 måneder neste år mot et proporsjonalt tillegg i polisepremien slik at utløpsdatoen kan settes til 1. januar 2011.

Hva gjelder med hensyn til forsikringer når vi hopping i utlandet? De som arrangerer hoppturer eller reiser selv må sørge for å ha forsikring og lignende i orden slik at de ikke kommer tilbake med stor gjeld, dersom det oppstår skade. Ulykkesforsikringen til F/NLF gjelder "world wide" men den dekker kun et lite

Jan Vang
Fagsjef/avd.leder F/NLF

Nye landslag i formasjonshopping og

Det ble arrangert uttak til landslag i formasjonshopping (FS) og freefly (FF) i begynnelsen av september 2008. Det stilte totalt 21 kandidater til uttak. Av disse stilte 10 stk til uttak i FS, 10 stk til uttak i FF og en person stilte i begge grener.

Uttaket

Under uttaket ble det gjennomført intervju med landslagsledelsen og fysiske tester i henhold til kravspesifikasjon. Kandidatene ble hoppteknisk vurdert av Gary Smith (FS) og Mathias Holtz (FF).

I utvelgesprosessen ble kandidatenes hopptekniske status, utviklingspotensial og motivasjon for å drive med fallskjermhopping på toppnivå ilagt størst vekt.

Landslag i formasjonshopping for perioden 2008-2009

Det nye landslaget i formasjonshopping består av Ellen Burchardt og Kristine Willadsen

Marianne Nordlund
Yngve Haugom
Børre Christian Mørch (video)

Ellen og Kristine har det siste året hoppet på laget Fortitudo, som representerte Norge i kvinneklassen i FS-4 under VM i fallskjerm 2008. Marianne og Yngve har siden 2006 vært medlemmer av rekrutteringslaget X3M4's. Børre har vært Arcteryx sin kameramann siden sommeren 2007.

Landslag i freefly for perioden 2008-2009

Styret i F/NLF besluttet, etter anbefaling fra Mathias Holtz, å ta ut to freeflylag for sesongen 2008-2009. Landslagsstøtten fra F/NLF vil bli delt likt mellom de to lagene. Denne ordningen vil bli evaluert i forkant av landslagsuttak 2009.

Lagene består av

Christian Grevstad
Daniel Fløysand
Knut Meland Røed
Marius Sotberg
Øyvind Goksøyr
Roy Vegard Nilssen

Christian og Daniel har hoppet to sesonger på laget Team Panic. De fikk gull i FF intermediate under NM 2008. Knut hoppet på Dark

Sky som tok sølv i samme klasse. Roy Vegard hoppet i 2007 og 2008 på laget VacoVolo sammen med Trine Løntjern. De tok bronse i FF intermediate under NM i år. Øyvind og Marius har ingen tidligere lag erfaring, men har hoppet mye instruksjonshopp med erfarne instruktører.

Sesongen 2009

De nye landslagene har allerede kommet godt i gang med planleggingen av sesongen 2009. Målet er World Cup i den tsjekkiske republikken i september. Foruten sin egen trening skal lagene arrangere Basic-leire, samt FS-skoler på Æra, Bømoen og Jarlsberg. FS-Basic blir arrangert på hoppfeltet Skydive Portugal, mens FF-basic blir arrangert i Sevilla, Spania. Begge Basic-leire blir arrangert i samarbeid med de "gamle" landslagene Arceryx og Skywalkers. Datoer for de ulike arrangementene finner dere i Frittfall sin kalender.

F/NLF ønsker de nye landslagene lykke til med sesongen 2009!

Antidoping Norge

Nyelegemidler på lista

Atacand Plus mite, lonsys og Inuxair er lagt til legemiddellista. Actacand Plus mite brukes i behandling av høyt blodtrykk, lonsys brukes ved behandling av akutt moderat til sterk postoperativ smerte på sykehus og Inuxair brukes i astmabehandling.

Atacand Plus mite inneholder det forbudte stoffet hydroklortiazid i dopingklasse S5. Diuretika og andre maskeringsmidler. lonsys inneholder det forbudte stoffet fentanyl i dopingklasse S7. Narkotiske stoffer.

For begge disse dopingklassene er det kun toppidrettsutøvere som skal sende inn søknad om ordinært fritak. For alle andre er det tilstrekkelig at legemiddelbruken dokumenteres i legejournalen.

Inuxair inneholder beta-2-agonister og glukokortikoider og er gjenstand for forenklet fritak. Bare internasjonale toppidrettsutøvere må sende inn skjema om forenklet fritak.

Inuxair inneholder de forbudte stoffene formoterol (dopingklasse S3. Beta-2 agonister) og beklometason (dopingklasse S9. Glukokortikoider).

Antidoping Norge oppdaterer kontinuerlig en liste over legemidler som inneholder stoffer på dopinglista og som selges i Norge. Du finner denne legemiddellista under dopinglista på www.antidoping.no.

Idrett og narkotika hører ikke sammen

ANDERS SOLHEIM **TEKST**

Vi har nylig registrert flere tilfeller der idrettsutøvere er involvert i bruk av narkotiske stoffer. Flere narkotiske stoffer omfattes av idrettens dopingbestemmelser fordi stoffene er helsekadelige og potensielt prestasjonsfremmende, avhengig av idrettsgren og type stoff.

Dette gjelder stoffer som hasj, marihuana, amfetamin, GHB, heroin og morfin. Da norsk idrett definerte sine grunnverdier for noen år tilbake, landet de på glede, helse, ærlighet og fellesskap. I forhold til antidopingarbeidet er det utøveres helse og fair-play-idealet som er de viktigste verdiene. Bruk av narkotiske stoffer bryter med idrettens mål om å ta vare på helsa.

Vi i Antidoping Norge vil bruke våre virkemidler i kampen mot doping og narkotika i idretten. Kokain, amfetamin og hasj/marihuana er kun forbudt (etter dopingbestemmelsene) i forbindelse med konkurranse. Dette er på mange måter et paradoks

all den tid helseargumentet er en vesentlig grunn for forbudet i idretten.

Begrensningen i forbudet gjør det vanskeligere for oss som antidopingorganisasjon å bekjempe denne typen doping. Dopingbestemmelsene er internasjonale og gjelder over hele verden. Idretten må også være oppmerksom på hva de kan gjøre med dette i den enkelte klubb og forening, med sine virkemidler. Det handler om å ha våkne øyne og øre, og ikke la noen form for narkotikabruk være akseptert.

I samarbeid med Norsk Tipping og NIF drives prosjektet Rent idrettslag. Her kan norske idrettslag på en positiv måte vise sin nulltoleranse til doping overfor utøvere, foreldre og lokalmiljø. Idrettslag spiller en viktig rolle i våre lokalsamfunn og mange ungdommer tilbringer mye av fritiden sin i idretten. Snart har hundre idrettslag gjennomført Rent idrettslag. Innsatsen så langt viser idrettens gjennomslagskraft også på dette feltet. Les om Rent idrettslag på www.rentidrettslag.no.

Kjære medlemmer!

Spalten min denne gang blir noe kort, men jeg skal gi dere en liten orientering om hva som skjer. Jeg anbefaler ut over dette at det leses styreprotokoller på nettsidene våre, www.nlf.no/fallskjerm.

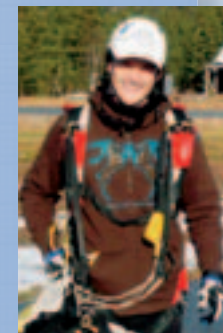
2008 er et år hvor vi totalt sett skal være fornøyd. Uansett vil vi nok høre røstene fra de det ikke har gått så bra for. Sett bort ifra de store utfordringene på rikssenteret, så har de fleste klubbene gått bra. Noen med bedre resultater enn andre. Antall nye elever og seniorer er fortsatt svakt stigende. Antall gjennomførte tandemmer er igjen på normalt nivå som 2007 og tidligere. Men antall hopp har gått kraftig ned, og årsaken til dette er bl.a. nedgangen i aktivitet på rikssenteret. Med allerede sikret fly der for neste sesong, så er jeg trygg på at vi ser oppgangstid i møte der også. Vi har fortsatt en utfordring ved at norske fuel-priser er høyere enn USA, Spania og våre naboland, og at hopprisen derfor er høyere. Her jobbes det på NIF-nivå ift momsen, så regjeringens beslutninger her kan gi markante endringer. Time will show!

Styret har startet innspurten mot Årsmøtet i 2009. Det er mye som skal i havn til den tid for at klubbene felles skal kunne ta stilling til evt kursendringer ift toppidretten, rikssenteret og innen storfly. Vi har startet budsjettarbeidet for den neste fireårsperioden hvor det selvfølgelig må tas i betraktning hvilken endret økonomisk situasjon Ola Normann er i, og hvilken innvirkning dette vil ha på antall tandemmer og nye elever generelt. Dette må klubbene også innstille seg på. De som har bestemt seg for å hoppe gjør det uansett nedgangstid eller ikke, men massen som dras med på kurs må mann nok konkludere annerledes med.

Husk å hvile i julen, så dere er klare for å fortsette planlegging av neste sesong på nyåret, enten det er som vanlig hopper, engasjert klubbstyremedlem eller nesten overarbeidet fulldriftsgruppemedlem.

Til slutt skal jeg huske å takke Venneforeningen LN-TSB for all hjelp på Rikssenteret i sommer. Tusen takk!

Med ønske om en gledelig jul og et riktig godt nytt år!

Hans Christian Amlie
Leder F/NLF

beløp når det gjelder behandlingskostnader. Derfor er det helt nødvendig å sikre seg med en reiseforsikring som har "unlimited" grense for behandlings- og hjemtransportkostnader. I tillegg MÅ reiseforsikringen omfatte dekning ved fallskjermhopping. Det kan en få ved å tegne en utvidet reiseforsikring i Gjensidige, alternativt benytte Europeiske. Er man usikker, gå inn på F/NLF sin webside under nyttig informasjon for hopping i utlandet eller ta kontakt undertegnede for nødvendig informasjon.

I høst har vi hatt en ung hopper i USA som baserte seg på en reiseforsikring som ikke dekket våre aktiviteter og det har ikke vært en morsom opplevelse! Jeg vil i denne sammenhengen også advare mot å trikse med reiseforsikringen som kan utvides til å dekke luftsport. Jeg har fått tilbakemelding fra Gjensidige at det er enkelte som har tegnet reiseforsikringen for så å si den opp igjen når man er tilbake og før forsikringen er betalt. Det å spekulere i dette er direkte korttenkt og illojalt overfor oss andre som er helt avhengige av slike ordninger. Slik oppførsel kan føre til at forsikringsselskapene ikke ønsker å fortsette ordningen. Tidlig på 80-tallet hadde vi en utstyrsforsikring som var gunstig for oss, men denne ble avvirket etter kort tid fordi en del hoppere kynisk utnyttet muligheten til å fornye utstyrsparken.

Muligheter for tippemidler

1. mars 2009 får alle som spiller Norsk Tippings spill, mulighet til å velge et idrettslag eller forening som skal få inntil fem prosent av spillinnsatsen. Dette er en god mulighet for å skaffe seg ekstra midler til aktivitet. For å delta i ordningen må klubbene på forhånd være registrert i Frivillighetsregisteret. Elektronisk registrering i dette registeret starter 1. desember. Utfyllende informasjon fra NIF ble gitt 21. november og alle klubbstyrer og ledere skal ha fått denne informasjonen. Informasjonen ligger også på nlf.no.

Norsk Tipping vil innføre "Grasrotandelen" fra 1. mars 2009. De som spiller registrert på Norsk Tipping, vil kunne dedikere fem prosent av innsatsen til en av våre registrerte fallskjermklubber. For at dette skal bli mulig, må klubbene være registrert og godkjent i Frivillighetsregisteret. NIF anbefaler at klubbene registrerer seg før nyttår. Det er viktig for klubbene å være tidlig på banen, slik at man kan mobilisere medlemmer og lokalmiljøer, og tilføre kjærkomne midler til den lokale fallskjermaktiviteten.

Årets sesong

Det er litt tidlig å oppsummere sesongen fullstendig men jeg kan vel konkludere med at sesongen ikke kommer til å gå over i historien som den mest aktive. I all vesentlighet skyldes dette uvanlige mange problemer med innleie av fly (Rikssenteret, Grenland og NTNU) og ettervirkninger av flyhavarier (Nimbus og Stavanger). Det er synd, ikke minst fordi jeg vet at det har vært lagt ned like mye innsats fra klubbene i år som foregående år uten at vi har fått like mye igjen for innsatsen denne gangen. Tredje kvartals hoppstatistikk viser at vi per 30. september hadde utført totalt 45.812 hopp hvorav 1.991 var tandem. Dette er 2.271 hopp færre enn i fjor og der hoppingen har gått mest tilbake er på Rikssenteret som har gjort 5.000 færre hopp. Det siste forholdet har sin klare årsak i den dårlige flysituasjonen vi hadde på Rikssenteret og vi får håpe at når vi nå ser ut til å ha de fleste flyavtaler på gang allerede at vi tar et kraftig byks fremover på statistikken igjen neste år. Antallet hendelsesrapporter i år ligger omtrent på samme nivå som i fjor men selv om vi ser ut til også å bli forskånet fra en fatal ulykke også i år så er det tre av hendelsene som var så marginale at vi fort kunne opplevd en helt annen situasjon. Noe av dette omtaler SU v/ Morten Kristoffersen i en annen artikkel i dette Frittfall.

Forberedelser til neste års sesong

Før sesongstart må alle klubber, dersom dette ikke er gjort, etablere en informasjonspakke til alle piloter som skal operere på klubbens hoppfelt. I den pakken skal alle relevante forhold som har med de lokale flyoperasjoner å gjøre inngå og flygerne skal kvittere for at det er lest og forstått. Relevant informasjon er slik som lokale rutiner, radioprosedyrer, innlasting og drop, avgang og landingsrutiner, klatre områder osv. For de klubber som opererer med utenlandske flygere skal gjøre denne informasjonen tilgjengelig for disse. Videre stilles det krav i BSL D 4-2 om særskilt dokumentasjon i hoppflyenes flyhåndbøker om spesielle forhold som går på fallskjermflyging. Dette er alle klubbene blitt tilskrevet om dette og detaljene fremgår av SU referat 3/08 som finnes bla under siste nytt på F/NLF sin webside. Det kan ikke gjentas for ofte at det er viktig at dette er i orden i god tid før neste sesong og før det søkes om tillatelse til å operere utenlandske fly i Norge. Det er derfor viktig å få operatørene av de utenlandske flyene til å forstå betydningen av dette.

Jeg håper at alle føler at de har hatt et godt fallskjermår bak seg og at vi neste år får innhentet store deler av den aktiviteten vi har mistet de to siste årene. Samtidig ønsker jeg dere en riktig God Jul og ikke minst et fantastisk Godt Nytt Fallskjermår.

Blå himmel!

Hendelser

VINTEREN NÆRMER SEG OG SESONGEN ER PÅ HELL ELLER OVER FOR DE FLESTE AV OSS HOPPERE. VI HAR HELDIGVIS IKKE HATT NOEN FALLSKJERMULYKKER I NORGE I 2008, OG JEG HÅPER VI KAN BRUKE DE ERFARINGENE VI HAR FRA ÅRETS HENDELSER TIL Å UNNGÅ ULYKKER NESTE SESONG. JEG HAR DENNE GANG VALG Å KOMMENTERE HENDELSER SOM HANDLER OM SKJERMKOLLISJON OG USTABILE LINEUTSPRANG.

MORTEN KRISTOFFERSEN, SU **TEKST**
ROSEMARY JOHANNESSEN **FOTO**

Skjermkollisjon

På fagseminaret i februar var skjermkollisjoner mellom hoppere med små skjermer for swooping og hoppere med større skjermer og normalt landingsmønster et tema. I utlandet har det vært flere ulykker med denne typen skjermkollisjoner.

Jan Stenmoe hadde emnet som C-oppgave og presenterte denne på fagseminaret. Vi har hatt en hendelse av denne typen i Norge denne sesongen som er rapportert inn til SU.

Hendelse på Voss.

Hoppers erfaring: 2500. Hovedskjerm: Velocity 84.

HLs kommentar: Hopper 1 skulle fly forbi hopper 2 som fløy en større skjerm for å lande tidligere. Han gjorde noen kappe svinger på toggles, da han trodde han var klar av hopper 2, men fløy rett i ham i ca 2.000 fot. Skjermen traff hopper 2 i ansiktet, kollapset, og spant voldsomt. Hopper 1 utførte nødprosedyre og landet i bærende reserve. Hopper 1s hovedskjerm løsnet fra hopper 2 og hopper 2 landet fint uten skader. Velocityen revnet og ble nesten delt i to på midten. Alle bæreliner på høyre side ble revet av. Begge hoppere kom fra hendelsen uten skader.

Tiltak: Begge hoppere er blitt gjort klar over viktigheten av å observere andre hoppere og holde skarp utkikk! I dette tilfellet er det hopper 1

som har all skyld da han kommer ovenfra og flyr inn i hopper 2. Hopper 2s utstyr har gjennomgått brukskontroll, og hopper 1s utstyr har gjennomgått hovedkontroll.

Hls kommentar: Videre tiltak: Etter lang samtale med hopper 1 hvor HI ser at hopperen innser hvilken stor feil han har gjort, og hvilken fare han har satt den andre hopperen i har HI besluttet å kun gi hopperen kjennelsen FU. HI ser det ikke som nødvendig å frata papirene fra hopperen, når han forstår og har den klare innsikt i hendelsens alvorlighet. Hopperen er pålagt å fly mye mer konservativt. Hopperen er også forklart hvor lett det er å "vente ut" andre landinger ved å ligge på dyp brems, selv med en liten høyverdig skjerm.

Jeg anbefaler videre SU å trykke hendelsen i Frittfall for å orientere andre hoppere om viktigheten av den gamle militære hoppregel nummer 4: Observer, hold skarp utkikk!

SU kommentar: Skjermkollisjonen førte heldigvis ikke til noen skader for noen av hopperne og hopperen med revnet skjerm hadde høyde nok til å kutte hovedskjermen trygt.

På fagseminaret ble det nevnt flere mulige tiltak for å unngå hendelser av denne typen. Oppdeling av landingsfelt, egne run for swoopere og skjermflyvingskurs er noen av flere alternativer. Jeg oppfordrer HI'ene i de forskjellige klubbene å vurdere slike tiltak før neste sesong starter for fullt, slik at vi unngår slike skjermkollisjoner i 2009. Og til hoppere med små skjermer: Observer, hold skarp utkikk!

Ustabile lineutsprang

Hendelse i Bardufoss.

Hls kommentar: Eleven kommer ikke godt nok ut på staget og har således deler av landingshjulet bak venstre lår i det hun slipper staget. Dette medvirker til at hun får en salto i seletøyet i åpningsforløpet. Eleven henger i bærende hovedskjerm i 3.00', men med vridde liner pga saltoen. Eleven forsøker å jobbe seg ut av dette men skjønner at det er nyttløst. Eleven

gjennomfører fullstendig nødprosedyre og henger i bærende reserve i ca 2.000'. Eleven lander uskadd på sekundært landingsområde.

Hls kommentar: Hopperen ender i reserve som en følge av dårlig utsprang. Hopperen er instruert i korrekt utsprangsteknikk. Viktigheten av korrekt utsprangsteknikk er presisert for andre hoppere og hoppmestere.

Hendelse på Hamar.

Hms kommentar: Eleven fikk: «Gjør klar», satte seg i døra med beina på stigtrinn og holdt venstrearm i dørkarmen. Etter «still på staget» fikk begge hendene på staget og begge beina fortsatt på stigtrinn. Hadde store problemer med å holde balansen, men fortsatte mot utstrangsposisjon. Når hun nesten var framme glapp høyre hånd fra staget og hun falt ukontrollert bakover. Vinden/farten på staget virket som normal. Havnet på rygg og fikk pilotskjermen mellom beina. Ble tippet rundt, noe som førte til at pilotbåndet gjorde en runde rundt det ene beinet. Dette førte til hestesko. Hang etter piloten rundt beinet til reserven kom ca 1-2 sekunder før landing. Jeg samlet liner i flyet og hoppet ut og landet ca 1. minutt etter, ca 10 meter unna der hun landet. Når jeg landet sto hun oppreist og hadde kledd av seg rigg og hoppststyr. Kuttpute og reservehåndtak var da borte.

Hls kommentar: Eleven gjorde sitt første linehopp etter avsluttet kurs dagen før. Vind og værforhold var fine, sol og vindstille. Driver ble kastet. De to første elevene fikk skjerm som normalt. Tredje elev falt mot bakken med pilotskjerm og bag på slep. Vanskelig å se noe til hoppers arm- og beinbevegelser fra bakken, men hun hevder selv å ha utført korrekt nødprosedyre. Begge håndtak var utløst, men cypres hadde kuttet reserveloopen. Hopperen hadde flyvende reserveskjerm i tretopp høyde. Mange tilskuere strømmet til og ambulanse ble tilkalt av dem. Denne returnerte da det ble avklart at hopper var i fin form. Politi ankom og jeg informerte om

hendelsen. Hopperen blir tildelt FU på bakgrunn av ukontrollert avsprang. Uklart hvor høyt/lavt nødprosedyre ble utført. Hopperen ble kjørt til lege for kontroll, da hun var støl i nakke og rygg. Etter gjennomgang av utstyret var det tydelig av nødprosedyre er gjennomført. Kutt og reservehåndtak var utløst. Reservehåndtak var ikke å finne. Cypreskutter hadde kuttet reserveloop. På bakgrunn av dette er det sannsynlig at reservepilot har blitt hengende i hovedskjermens liner slik at reserveskjerm ikke umiddelbart ble utløst. Anbefaler ikke permanent hoppforbud.

Hls kommentar: Dette er en hendelse som heldigvis ikke ble en ulykke. Eleven viklet seg inn i pilotskjermen etter ustabil utsprang. Sannsynligvis har reservepilot viklet seg inn i piloten eller linene til hovedskjermen etter at nødprosedyre ble utført. Heldigvis løste reserven seg ut før eleven traff bakken. Eleven hadde store problemer med å klatre ut på staget. Piloten av flyet, en Cessna 182 har opplyst i etterkant at dropfarten var rundt 70 knots ved avsprang, som er normal avsprangsfart for denne flytypen. Det er ikke normalt vanskelig å klatre ut på staget ved denne farten og det er vanskelig å finne en forklaring hvorfor eleven hadde så store vanskeligheter med å komme seg ut på staget. Dette er andre gang i løpet av to år at vi har elever som vikler seg inn i piloten og ikke får utløst hovedskjermen ved lineutsprang i HaGL. Ved begge anledninger har reserveskjermen blitt utløst så lavt av Cypres har fyrt. Lineoppsettet som brukes ved lineutdanning i Norge i dag skiller seg fra flere andre land som bruker direct-bag utløsning av hovedskjerm, eller andre metoder. Man bør vurdere om disse løsningene også kan innføres med fordel i Norge.

SU kommentar: De fleste småklubbene i Norge har fortsatt lineutdanning. Ved linehopp er det utspranget som avgjør om hoppet bli bra eller ikke. Er utspranget dårlig kan eleven få problemer med skjermåpningen som i disse hendelsene, der

den ene kunne endt fatalt. I Norge benytter vi oss av liner som lukker pakksekken og fjærpilot som trekker ut skjermen. I flere andre land benytter man seg av andre løsninger der f.eks. utløserlinen trekker ut hovedskjermen. SU vil se på forskjellige alternativer som kan gi mindre sjanse for problemer med ustabile utsprang. Dette vil bli presentert på fagseminaret 2009. Uansett må elever på kurs bli grundig drillet i utsprang og kroppstilling for å gi skjermen best mulig forutsetninger for normalt åpningsforløp.

Seksjonens hederstegn til Steinar Dromnes

JAN ERIK WANG TEKST OG FOTO

Det ble i 2007 bestemt å tildele Steinar seksjonens hederstegn. På grunn av militære utenlandsoperasjoner har det ikke vært mulig fysisk å overrekke han dette før på del to under årets C-kurs. Det er spesielt på grunn av Steinars store arbeidsinnsats i SU over mange år, hans instruktørvirksomhet på sentrale kurs og hans mangeårige innsats som kursansvarlig for C-kurset at styret tildelte han hederstegnet.

Jubileumsåret 2009

Norsk luftsport fyller 100 år i 2009! 5. mai 1909 ble Norsk Luftseiladsforening (NL) stiftet på Frimurerlosjen i Kristiania. NL ble tatt opp som medlem i FAI den 30. september. I følge styret går jubileumsarbeidet går etter planen.

Det skal markeres stiftelsesdagen 5. mai på Rådhusplassen i Oslo med HM Kongen forhåpentligvis tilstede som invitert gjest. Skywalkers skal representere fallskjerm ved å swoope inn på plassen. I tillegg skal det være et static display. Det skal arrangeres et stort flystevne på Rygge helgen 22. og 23. august 2009. Fallskjermseksjonen har bedt om å få benytte C-130 J, men har samtidig påpekt at dette ikke må ta ressurser fra de planlagte storformasjonsforsøkene ultimo mai og primo august på Rena flyplass.

En jubileumsbok er også under arbeid. Fallskjerm blir viet god plass, sammen med de øvrige luftsportsgrenene.

Ompakk i USA

FAA har godkjent PIA og USPAs forslag om å forlenge ompakksyklusen fra 120 til 180 dager. Den nye regelengjelder fra 13. desember i år. FAA har i flere år tillatt utenlandske hoppere å benytte eget lands regler for ompakk, så det får liten praktisk betydning for norske hoppere i USA at regelverket nå er likt. Sjekk uansett alltid med hoppfeltet du skal til for lokale regler!

Verdens største

STEVE TAVAN MED TILLATTELSE FRA U.S. ARMY FOTO

Airborne Systms gjennomførte i november et vellykket testdrop med en lasteskjerm som kan bære 19 tonn under en fallskjerm. Det nye systemet, GigaFly, ble droppet fra en C-130 i 15.000 fot med over 18 tons last, tre tonn mer enn forrige droppekord fra september. Systemet landet helt alene med en myk hastighet på 14 fot per sekund, bare 100 meter fra målpunktet.

GigaFly er 10.400 kvadratfots skjerm. Vingespennet er på nesten 60 meter, som vingene på en Boeing 747. Den er designet for å droppe fra inntil 25.000 fot, hvorpå den skal styre seg selv ned til et spesifikt landingspunkt opp til 22 kilometer unna ved hjelp av en GPS orienteringsenhet.

Norsk Fallskjermmuseum

I Frittfall #3/08 omtalte vi Erik Lindquists initiativ til Norsk Fallskjermmuseum. Så langt består museet av blant annet en 20 år gammel tandemrigg fra Håvard Rognerud, et minisett fra Stig Bjørneberg samt Eriks egen 25 år gamle Pig-mee med en 220 fots strato cloud i. Avgjort av historisk interesse da det var Dick Morgan, mannen bak vingfallskjermene som tok den med da han trente oss på stil/pres, landslaget i 1976.

Mange gamle veteranvenner bekrefter at de har mye aktuelt utstyr liggende rundt omkring til donasjon. Nå er det bare for deg også å begynne å samle sammen, så er løpet for alvor i gang!

Kontakt Erik Lindquist på erik.d-63@getmail.no for å levere ditt utstyr på museum! Eller løp direkte til Posten, kjøp en SMART-pakke og send til:
Erik Lindquist, Lambertseterveien 24, 1160 Oslo

"smooth openings and powerful landings"

Max Halm
PD Sponsored Photographer
www.maxhalm.com

down'n' & dirty

WWW.PERFORMANCEDESIGNS.COM

Sitater

av Kristian Moxnes, mottatt etter Bail-out intervjuet i Frittfall #3/07.

VIDAR ANTONSEN Foto

"It's hard to get wet in Norway"

- Kristian prøver å forklare at det er vanskelig å bli veterinær i Norge. Barcelona 2008.

"I'm so sore in my ass!"

- Kristian roper ut i resepsjonen i Bedford med ørepropper i begge ørene. Han prøver å si at han er stiv i ræva. Det bli mildt sagt stille. Bedford 2007.

"Moooo! Moooo! Moooo!"

- Kristian imiterer sau! Romsdalen 2008.

"World Trade Center, please."

- Kristian prøver å forklare taxisjåføren at vi vil til Empire State Building. New York 2008.

Kongepokal

Kongepokalkomiteén besluttet i november at H.M. Kongens pokal for 2008 skal gå til laget Skywalkers som vinner av NM i Free Fly, fallskjem. Laget som består av Mathias Holtz, Kristian Moxnes og Håvard Flaas representerte Voss Fallskjemklubb. Laget Skywalker, som også var forbundets landslag i Free Fly, tok tidligere i år sølvmedalje i VM. - Arne Mathisen, assisterende generalsekretær Norges Luftsportforbund.

Fyresdalboogien

Det ble ikke nevnt i artikkelen som sto i Frittfall #3/08 at det var hele to Bergenshoppere på Fyresdal opplyser Børre Hagen, Formann GFSK.

Avlat

Som landets første (?) fallskjemklubb tilbyr NTNU FSK nå å gjøre hoppene dine klimanøytrale. Dette gjøres ved kjøp av FN-godkjente CO₂-kvoter tilsvarende utslippsmengden for de hoppene du har gjort. Kvoteringen administreres av SFT. Les mer på co2.sft.no. Klubben har en egen side hos SFT som dokumenterer våre kvotekjøp: co2.sft.no/ntnufsk. Klubbens egen klimaregner har regnet ut at ett hopp i NTNU FSK i gjennomsnitt tilsvarer 12kg CO₂. Med dagens kvotepriser blir det under 2 kr per hopp. Har du hoppet hos oss i år og ønsker å gjøre disse hoppene klimanøytrale så kan du klikke deg inn på skydiveoppdal.no og finne mer info om hvordan du går frem. Nøytral hilsen fra NTNU FSK.

B

ABDULLAH RAVAND
BERGET KJETIL
BERNTSEN TOMMI PEDER
BJELDE TROND
BRANDSAR ATLE
GISKE EIVIND
HANA RUNE
HAUGEN MATHIAS
HENRIKSEN TOM FRODE
JOHANNESSEN LINN ROSEMARY
JOHANSEN FREDDIE
JOHANSEN FRODE
JØRGENSEN LASSE STANGE
LARSEN METTE
LUND LASSE RASTAD
MELING INGJERD
NAVELSAKER ARVE
SKÅLNES YNGVE
SPRUS MICHAEL
SUND ENDRE EIVIND AUNE

HALVORSEN TERJE
HENNIE AKSEL
OTTVAD ARNSTEIN
ROSKA KNUT ARNE
SEEM PÅL BRØNDBO
SELE NIKOLAI
TJØRHOM ANETTE
AAHOLM JOAN PHILIPP

D

BREISTEIN HANS-RASMUS
HUSTOFT ANDERS EMIL
JENSEN JAN-HUGO
KJELDSETH LARS-ANDERS
LUNDE ESPEN
SULEIMAN RAMSY
SUSRUD KJETIL
SVENDSEN HÅKON

DM1

KROGNES CHRISTIAN
NANSEN LISE
SUSRUD KJETIL
SVENDSEN HÅKON
YTTERDAHL TOMMY

C

BEHEIM JØRN
FIGENSCOU PÅL
GEORGEN TORKILD

DM2

FRETTE ELIN
HALVORSEN TERJE
HENNIE ANNAN FORBES
JENSEN JAN-HUGO
KJELDSETH LARS-ANDERS
LØVAAS EIRIK
OLSEN RICHARD
THUNE JOHAN BOGER
TJØRHOM ANETTE
TORGRIMSEN ELISE

I

HUSA JARL ESTEN
PEDERSEN ODD JØRUND

I2 AFF

FOLLESØ KJETIL
KJELDSETH LARS-ANDERS

B

BREISTEIN HANS-RASMUS
ERVIK STIAN
FIGENSCOU PÅL

HALVORSEN TERJE
HOLAN RON
JENSEN JAN-HUGO
LUNDE ESPEN
OTTVAD ARNSTEIN
SEEM PÅL BRØNDBO
TITLESTAD HELGE DALE

MK

BJØRNSTAD KAI-ROBERT
EDVARSEN JAN-TORE
HOLAN RON
KROGSTAD REIDAR
SYVERTSEN ERIK
VONLI LARS
YTTERDAHL TOMMY

TV

CINDAHL KENNETH
FLØTTEN GEIR ERLAND
SULEIMAN RAMSY
SØGNEN HÅKON

sertifisering

CRAZY VIKING CAMP 102

3.-21. APRIL 2009

down'n' & dirty

Lodi, California. 18 dagers FS-, FF-, tunnel- og wingsuitcamp.

Vårens **råeste camp** er åpen for alle!

**3390 TIL
5650 USD**

Markedets beste pakke! 102 hopp fra 13.500 fot, minst 1 og inntil **4 timer tunneltid**, coaching, reise, opphold, bil, parties og goodies.

15 minutters **ekstra gratis** vindtunneltid ved påmelding innen 1. januar 2009!

WWW.CRAZYVIKINGCAMP.NO

Minnehopp

Christofer Østensen Sotberg

WILL PENNYFoto

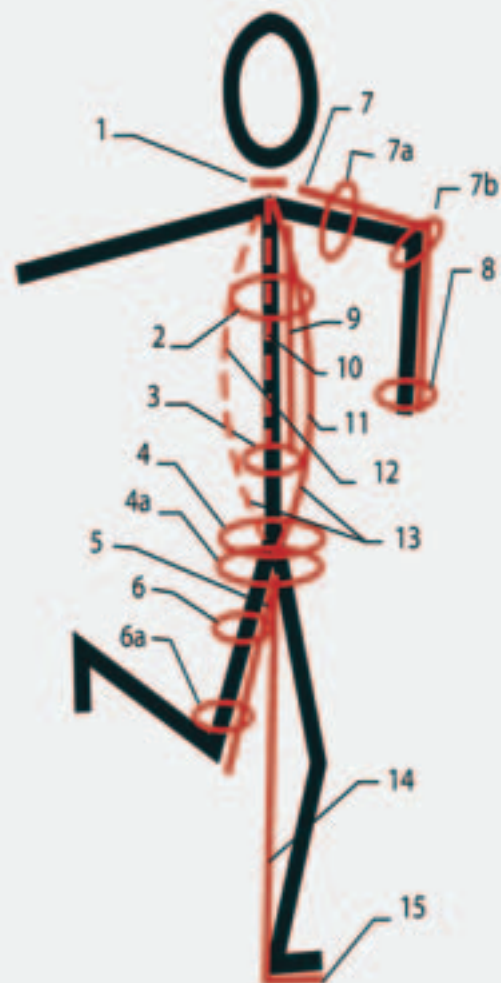
Den 6. april 2008 gikk åtte fallskjermhoppere i flyet for å minnes en venn og en bror. Det var på dagen et år siden Christofer Østensen Sotberg omkom i en fallskjermulykke ved Empuriabrava. Med tårer, røyk og strandlanding var det en enormt sterk opplevelse...
For alltid hvil i fred, min kjære broder.

Marius

SD COLLECTION

MÅLESKJEMA HOPPDRESS

1	skulder ↔ skulder	cm
2	rundt bryst	cm
3	rundt midje	cm
4	rundt hofte	cm
4a	rundt hofte (jente)	cm
5	skritt ↔ midt på kne	cm
6	rundt tykkåret	cm
6a	rett over kne	cm
7	skulder ↔ håndledd	cm
7a	biceps	cm
7b	albue	cm
8	håndledd	cm
9	armhule ↔ midje	cm
10	nakke ↔ midje	cm
11	skritt ↔ hals	cm
12	skritt ↔ nakke	cm
13	hals ↔ skritt ↔ nakke	cm
14	skritt ↔ gulv	cm
15	skotupp ↔ hæl	cm
16	høyde	cm
17	vekt	kg
18	gutt/jente	
19	bestillingsdato	

farger nylonstoff: hvit, lys grå, gul, orange, rød, blåturkis, grønturkis, rød-lilla, blå-lilla, kongebå, marine, svart.

farger bomull: hvit, gul, grønturkis, rød, magenta (sterk rosa), burgunder, lys lilla, lys kongebå, marine, svart

farger spandex: hvit, lys grå, mørk grå, gul, sennep, rød, burgunder, grønturkis, rød-lilla, blå-lilla, kongebå, marine, svart

Når du tar målene bør du ha på deg det du vanligvis har under hoppdressen på sommeren. Husk at dressen blir lik de målene du oppgir - ferdig sydd.

SKYDESIGN COLLECTION • LUNDEVEIEN 20 • 2435 BRASKEREIDFOSS
MOB: 90 78 73 70 • TLF/FAX: 62 42 33 10
URL: WWW.SDCOLLECTION.NO • E-POST: BESTILL@SDCOLLECTION.NO

JEG BESTILLER HERVED:

HOPPDRESS PRIS

☐ slick suit	
☐ nylonfront	2.050,-
☐ bomullsfront	2.050,-
☐ bomulldress	2.170,-
☐ lett type boogieutgave	2.170,-
☐ kameradress	
☐ big wing	2.150,-
☐ small wing	2.030,-
☐ freestyle dress	2.210,-
☐ blyvest (3 kg. m/ekstra lommer)	720,-
☐ varmetight (polartech powerstretch)	720,-

EKSTRAUTSTYR

☐ forsterket kne	95,-
☐ polstret kne (med varmetoff)	160,-
☐ lag grep (ben grep)	205,-
☐ dobbel armgrep	110,-
☐ booties (standard)	440,-
☐ stringbooties (standard)	560,-
☐ stringbooties (med regulering)	670,-

	PRIS
☐ pynte- og forsterkningsbånd	135,-
☐ slider holder	60,-
☐ dobbel nylonfront (lyse farger)	280,-
☐ løs varmhals "smekke"	265,-

FARGER

- front: _____
- ben: _____
- rumpe: _____
- spandex sider: _____
- spandex rygg: _____
- spandex skritt: _____
- arm ytters: _____ ☐ bomull ☐ spandex
- forsterkningsbånd: _____
- grep/vinge: _____

Prisene er inklusive moms.

- ☐ Jeg ønsker å betale i oppkrav (+ porto) ☐ Jeg ønsker å betale med kredittkort (+ porto)

- ☐ VISA kortnummer: _____ Utløpsdato: _____
- ☐ Euro/Mastercard kortnummer: _____ Utløpsdato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnummer: _____ Poststedsted: _____

Telefon: _____ Mobil: _____

MAIL BESTILLING TIL:

bestill@sdcollection.no

Klubbdrift på heltid

JEG KOMMER RETT FRA RIKSSENTERET, ØSTRE
ÆRA. FEM DAGER MED FJERNING AV RÅTNE
CAMPINGVOGNER, HUGGING AV VED OG PUSSE OPP
MANIFEST OG RESEPSJONEN.

SIW GJERSTAD **TEKST**
ANDRE MELAN **FOTO**

Det er da en virkelig føler at OFSK er en klubb. Det er sosialt, bra samhold, teamwork og at en føler tilhørighet i et godt miljø. Bare så synd at dugnad er et utdødd ord og færre og færre som møter opp! Det skal og bør lønne seg å stille opp for klubben. De fremmøtte vil bli premiært og er med på trekning av mange gratis hopp på julefesten!

Etter sesongen 07, uten fly i tre uker og masse regn, sa mange at det

ikke kunne blitt verre! Jeg er litt uenig det utsagnet etter denne sesongen.

- Vi var uten storfly til åpningshelgen, og i mai og juni
- Norges cup #1 ble kansellert
- Twin Otter'n dro plutselig til ubestemt sted, på ubestemt tid og av ubestemt grunn!
- Avbestilling av 240 tandem
- Strømstans i to helger i flere dager og dagen før NM.
- Ødelagt nødaggregat
- En punktert Cessna
- Uten fly til Flying Chicks med 70 påmeldte
- Pakkesjef med brukket lårbein

- Kamerateam med brukket fot
- Drita full og grounda pilot
- 6.000 færre hopp enn i 07

Jeg ble plukket opp av ambulansen en gang, det var ikke en blødning men bare en nerve i klem bak i nakken! Takk og lov at de kansellerte ambulanshelikopteret. Det ville vært utrolig pinlig å stoppe hoppingen av den grunn. Dessuten ville jeg fått juling av dem i manifest.

Det tok meg sju uker i Florida for å komme til hektene etter denne sesongen. Allikevel syntes jeg det er veldig gøy med klubbdrift. Derfor har jeg takket ja til å være daglig leder for OFSK på heltid.

Vi vil øke servicenivået på Æra ved hvordan vi tar imot hoppere og Tandem. OFSK ønsker et bredere samarbeid med andre klubber. Det er ubegrensede muligheter for hva vi kan gjøre i sammen. Det ble bevist i sommer med et kjempebra samarbeid med Voss, HAGL, NTNU, GFSK, KS og TSB'n m/Kurt & Co.

Jeg gleder meg til å planlegge neste sesong. Flying Chicks gruppa er i gang og OFSK har allerede avtale med en Pilatus Porter. Da får vi håpe på en knall sesong med masse aktivitet på Rikssenteret og i klubbene! Håper å se alle til sommeren!

Para Gear

SERVING THE WORLD FOR OVER 48 YEARS.

EQUIPMENT COMPANY

FOUNDING MEMBER PIA

INSTRUMENTS

WORLD'S LARGEST INVENTORY

FALL GEAR SOURCE

HEADGEAR

PRO-TRACK
FREEFALL COMPUTER & AUDIBLE ALTIMETER
ACCESSORIES AVAILABLE
#111440

OPTIMA
AUDIBLE ALTIMETER
PROGRAMMABLE W/ SWOP ALARMS
ACCESSORIES AVAILABLE
#110500

VISO
VISUAL ALTIMETER
FLIGHT PERFORMANCE FROM THE PEOPLE WHO KNOW ALTIMETERS & AUDIBLES
#110505

NEPTUNE 2
FREEFALL COMPUTER & AUDIBLE ALTIMETER
ACCESSORIES AVAILABLE
#11405

NEOX
FREEFALL COMPUTER & AUDIBLE ALTIMETER
JUST RELEASED FROM PARASPORT
#110507

SOLO
AUDIBLE ALTIMETER
#110520

ALTI-MOUNT
MUDFLAP ALTIMETER
ALTIMETER NOT INCLUDED
#115167

JUMP-TRACK
ELECTRONIC LOG BOOK SOFTWARE & PC INTERFACE
FOR USB PROTRACK
#111450

CAPTAIN HOOK
NYLON SAFETY KNIFE
SPEEDY ORANGE BLUE BLACK OR OLIVE
#K11550

AKANOO
SKYDIVING GLOVES
SPEEDY'S M-L-XL
#B1112

PARASPORT
WEIGHT BELT & WEIGHTS
#L11404

NEUMANN
SKYDIVING GLOVES
BLACK, WHITE, RED, BLUE OR GRAY
SPEEDY SIZE
#B1120

FIRST JUMP COURSE DVD
INSTRUCTIONAL DVD
40 SUBJECTS EVEN STUDENT SHOULD KNOW
EXCELLENT TRAINING AID
#V90005

PARASPORT Z1
FULL-FACE HEADGEAR
VARIOUS COLORS AVAILABLE
STD #L5100
IAB #L5195
#L5101

PARATEC FREEZER MK2
FULL-FACE HEADGEAR
SILVER OR BLACK
#L5225

MINDWARP
PIMPDADDY HEADGEAR
CAMERA MOUNTS AVAILABLE
#L5125

BH GUNNER
OPEN-FACE HEADGEAR
#L5160

COOKIE M1
FREEFALL HEADGEAR
CARBON FIBER STANDARD
#L5710

BH ALL-SPORT
OPEN-FACE HEADGEAR
#L5128

PARAGEAR ECHO
OPEN-FACE BY BUREAU
AVAILABLE IN BLACK OR WHITE
#L5138

COOKIE ROK
OPEN-FACE HEADGEAR
CARBON FIBER STANDARD
#L5705

ALITRACK
FREEFALL COMPUTER & VISUAL ALTIMETER
DIGITAL AND ANALOG W/ ANALOG FACE
ACCESSORIES AVAILABLE
#110510

ALTIMASTER III
GALAXY MODEL
VISUAL ALTIMETER
#111915

CYPRES 2
IN STOCK NOW!
CALL FOR CURRENT PRICING!

SORZ
GOOGLES
CLEAR, AMBER, SMOKE, MIRROR OR MIRROR BLUE
#B1147

CRUISER 2
GOOGLES
COMES WITH INTERCHANGEABLE LENSES AND CARBON CASE. COMES WITH CLEAR, AMBER, OR AMBER LENSES.
#B11075

PISTON
GOOGLES
LOW-PROFILE DESIGN
COMES WITH MICROFIBER BAG, CLEAR, AMBER, OR SMOKE LENS
#B11048

SMALL CLOSING PLATE
RIGGING CLOSING TOOL
4" CLOSING PLATE ATTACHES TO THE 12" VERSION, SMALL ENOUGH TO FIT IN YOUR TRAVEL KIT
#87063

BENNY
OPEN-FACE BY SKYSYSTEMS
RIGGING CLOSING PLATE - GOOGLES CHANNEL
#L4360

INVERTIGO V
OPEN-FACE HEADGEAR
STANDARD COLORS
#L4325

ACCESSORIES

PARAGEAR HAS THE LATEST PRODUCTS FROM ALL MANUFACTURERS, ACCESSORIES TOO!

JUMP-TRACK
ELECTRONIC LOG BOOK SOFTWARE & PC INTERFACE
FOR USB PROTRACK
#111450

CAPTAIN HOOK
NYLON SAFETY KNIFE
SPEEDY ORANGE BLUE BLACK OR OLIVE
#K11550

AKANOO
SKYDIVING GLOVES
SPEEDY'S M-L-XL
#B1112

PARASPORT
WEIGHT BELT & WEIGHTS
#L11404

NEUMANN
SKYDIVING GLOVES
BLACK, WHITE, RED, BLUE OR GRAY
SPEEDY SIZE
#B1120

FIRST JUMP COURSE DVD
INSTRUCTIONAL DVD
40 SUBJECTS EVEN STUDENT SHOULD KNOW
EXCELLENT TRAINING AID
#V90005

PARASPORT Z1
FULL-FACE HEADGEAR
VARIOUS COLORS AVAILABLE
STD #L5100
IAB #L5195
#L5101

PARATEC FREEZER MK2
FULL-FACE HEADGEAR
SILVER OR BLACK
#L5225

MINDWARP
PIMPDADDY HEADGEAR
CAMERA MOUNTS AVAILABLE
#L5125

BH GUNNER
OPEN-FACE HEADGEAR
#L5160

COOKIE M1
FREEFALL HEADGEAR
CARBON FIBER STANDARD
#L5710

BH ALL-SPORT
OPEN-FACE HEADGEAR
#L5128

PARAGEAR ECHO
OPEN-FACE BY BUREAU
AVAILABLE IN BLACK OR WHITE
#L5138

COOKIE ROK
OPEN-FACE HEADGEAR
CARBON FIBER STANDARD
#L5705

ALITRACK
FREEFALL COMPUTER & VISUAL ALTIMETER
DIGITAL AND ANALOG W/ ANALOG FACE
ACCESSORIES AVAILABLE
#110510

ALTIMASTER III
GALAXY MODEL
VISUAL ALTIMETER
#111915

CYPRES 2
IN STOCK NOW!
CALL FOR CURRENT PRICING!

SORZ
GOOGLES
CLEAR, AMBER, SMOKE, MIRROR OR MIRROR BLUE
#B1147

CRUISER 2
GOOGLES
COMES WITH INTERCHANGEABLE LENSES AND CARBON CASE. COMES WITH CLEAR, AMBER, OR AMBER LENSES.
#B11075

PISTON
GOOGLES
LOW-PROFILE DESIGN
COMES WITH MICROFIBER BAG, CLEAR, AMBER, OR SMOKE LENS
#B11048

SMALL CLOSING PLATE
RIGGING CLOSING TOOL
4" CLOSING PLATE ATTACHES TO THE 12" VERSION, SMALL ENOUGH TO FIT IN YOUR TRAVEL KIT
#87063

BENNY
OPEN-FACE BY SKYSYSTEMS
RIGGING CLOSING PLATE - GOOGLES CHANNEL
#L4360

INVERTIGO V
OPEN-FACE HEADGEAR
STANDARD COLORS
#L4325

CAPTURE THE MOMENT

WITH ALL THE LATEST GADGETS FOR AERIAL PHOTOGRAPHY FROM PARA GEAR!

SIDWINDER II
CAMERA HEADGEAR
VARIOUS COLORS AVAILABLE
PC STYLE #L1300
HC STYLE #L1325

FLATTOP PRO
CAMERA HEADGEAR
VARIOUS COLORS AVAILABLE
#L5145

VAPOR & VAPOR NARROW
FULL-FACE CAMERA HEADGEAR
BLACK STANDARD
CUSTOM COLOR FOR EXTRA CHARGE
VAPOR #L1350
NARROW #L1355

OPTIK ILLUSION
CAMERA HEADGEAR
CAMERA MOUNTS AVAILABLE
#L5160

OPTIK
CAMERA HEADGEAR
CAMERA MOUNTS AVAILABLE
#L5160

SONIC
CAMERA HEADGEAR
CAMERA MOUNTS AVAILABLE
#L1242

L' BRACKET
CAMERA MOUNT
FITS MOST PC STYLE CAMERAS
#L5115

ZKULLS
CAMERA QUICK RELEASE
SMALL, COMPACT CAMERA MOUNT
#L5005

BH TOP MOUNT
CAMERA MOUNT
ALUMINUM UNIVERSAL TOP CAMERA MOUNT FITS MOST REMOTE HEADGEAR
#L5116

BH D-BOX
PROTECTIVE BOX
PLEASE SPECIFY CAMERA
#L51130

BLACK BOX
PROTECTIVE BOX
PLEASE SPECIFY CAMERA
#L51130

QUICK QUAD
CAMERA QUICK RELEASE
SMALL, COMPACT CAMERA MOUNT
#L12305

SCHUMACHER QUICK-SHIDE
CAMERA MOUNT
FOR MOUNTING CAMERAS TO CAMERA HEADGEAR & RIGGING
#L1389

LIQUID FLAT-LOCK
CAMERA QUICK RELEASE
SMALL, COMPACT CAMERA MOUNT
#L5735

HYPEYE D PRO
SWITCH / INDICATOR
LIGHT AND SWITCH COMBO
WILL FIT MOST D-PRO PORT CAMERAS
#L12430
D-PRO EXPANSION KIT
#L12431

CAMERA TRIGGER
CAMERA TRIGGER
DIGITAL OR 2.5MM PLUG
#L1333
#L1334
#L1332
#L1331

ORDER YOUR CUSTOM CONTAINERS AND CANOPIES FROM PARAGEAR

PERFORMANCE DESIGNS
ICARUS CANOPIES
PRECISION AERODYNAMICS
AERODYNE
STRONG
NA AERODYNAMICS
FLIGHT CONCEPTS

JAVELIN • SUNPATH
VECTOR 3 • UPT VECTOR
MIRAGE G4 • MIRAGE SYSTEMS
ICON • AERODYNE
WINGS • SUNRISE RIGGING
VOODOO TALON • RIGGING INNOVATIONS
QUASAR • STRONG
INFINITY • VELOCITY SPORTS

Royal Lens LOW-PROFILE

WIDE **WIDER** **WIDEST**

Royal Lens
LOW-PROFILE 0.5X LENS
SPECIFY 25, 30, 37 OR 43MM THREAD
#L1318

Royal Lens
LOW-PROFILE 0.3X LENS
SPECIFY 25, 30, 37 OR 43MM THREAD
#L1316

Royal Lens
LOW-PROFILE 0.2X LENS
SPECIFY 25, 30, 37 OR 43MM THREAD
#L1320

THESE LENSES WERE ORIGINALLY DESIGNED FOR THE SKYDIVER IN MIND WITH A LOW PROFILE, PHYSICAL DESIGN CREATING LESS RISK OF LINE SNAGS AND A LARGE IMAGE AREA WITH ABSOLUTELY NO VIGNETTE!
ROYAL LENS USED THE STRONGEST GLASS ON THE MARKET FOR LENSES IN THEIR CLASS. "NO VIGNETTE" ON SINGLE CCO AND NO CAMCORDERS NOT USING A STEP-UP ADAPTER RING.

312 PAGES OF THE BEST SKYDIVING PRODUCTS!
152 PAGES IN VIVID COLOR!

NEW CATALOG!
REQUEST A FREE CATALOG WITH EVERY ORDER
08-09

www.ParaGear.com

ALL MAJOR CREDIT CARDS ACCEPTED.

Gift Certificates Available for All Occasions and for any amount!

PARA GEAR CARRIES ALL MAJOR BRANDS OF SKYDIVING GEAR, CANOPIES AND CONTAINERS!

ORDER BY PHONE OR SECURELY ON THE WEB... IT'S THAT EASY!

Para Gear
EQUIPMENT COMPANY
Secure Online Ordering - 1000s of Products - We Make It Easy!

www.ParaGear.com

Hva gir man en fallskjermhopper til jul?

GAVEKORT SKY DESIGN

Nr.

Til:

Fra:

Beløp:

Kjøpsdato:

SKY DESIGN

SKY DESIGN Butikk AS
Dronningensgate 13
Postboks 670 - Sentrum
0106 OSLO
Tlf: 2233 6801
Fax: 2233 6802
Mail: butikk@skydesign.no
Web: www.skydesign.no

Sky Designs gavekort er gyldig ett år fra kjøpsdato og kan brukes som betalingsmiddel for alle Sky Designs varer og tjenester

Noe **ALLE** hoppere trenger!

Sky Designs gavekort er gyldig ett år fra kjøpsdato og kan brukes som betalingsmiddel for alle Sky Designs varer og tjenester. Gavekortet selges med valgfri verdi, og kan kjøpes i butikken, på nett, eller bestilles pr telefon. Sky Design er Norges eneste totalleverandør av fallskjermutstyr, og er derfor en naturlig leverandør til norske fallskjermhoppere.

Sky Design Butikk AS - Dronningensgate 13 - PB 670 Sentrum - 0106 OSLO - Tlf: 97 100 600 - Mail: butikk@skydesign.no - Web: www.skydesign.no/butikk